

La gran reconstrucció

Reptes i oportunitats per a
l'empresa, l'economia i
la política

Reunió Cercle d'Economia 2021
W Barcelona
16, 17 y 18 de juny

Índex

16 de juny	5
17 de juny	27
18 de juny	73
Discursos del president del Cercle d'Economia, Javier Faus	99

16 de juny

Sessió Inaugural

– Pere Aragonès, president de la Generalitat de Catalunya.

Sessió presidida per Javier Faus, president del Cercle d'Economia.

El president del Cercle d'Economia, Javier Faus, va donar la benvinguda al president de la Generalitat, Pere Aragonès, tot destacant que es tractava de la primera intervenció “en clau econòmica” des de la presa de possessió com a president de la Generalitat i que, per això, la seva presència en el marc de la XXXVI Reunió havia generat una “enorme expectació”.

Abans de donar pas a Aragonès, el president del Cercle va recordar els afectats per la pandèmia del Covid-19 i va expressar el seu reconeixement a servidors públics i privats per la seva “activitat abnegada i essencial” en el període. També va retre un homenatge “als socis del Cercle que ens han deixat”.

En relació a uns eixos temàtics de la Reunió sintetitzats en “els reptes del nostre temps a Barcelona, Catalunya,

Pere Aragonès i Javier Faus (d'esquerra a dreta)

Pere Aragonès

Espanya i Europa”, Faus va destacar que “és el moment d'actuar amb pragmatisme i excel·lència” i de “projectar el país que volem amb ambició després de deu anys de paràlisi”.

Distensió política: diàleg des del marc legal

Des d'un punt de vista polític, va advocar per una distensió del conflicte polític català i va remarcar el “suport” de la institució al diàleg, al marc legal i a qualsevol mesura emparada per l'ordenament jurídic que, com els indults, fomenti una solució que comporti una millora de l'encaix de Catalunya a Espanya. I va parlar d'un “futur de concòrdia, que sani ferides i superi els desacords; un demà en comú, en el qual tots ens reconeguem en la nostra diversitat”.

També va posar èmfasi en l'anomenada “tercera via”, basada en un finançament més just per a Catalunya, amb més inversions, així com el reconeixement de la realitat catalana a Espanya basat en un quart aspecte, el d'un model territorial més plural i dinàmic.

En clau econòmica Faus va centrar el seu discurs sobre la base d'un “eix social”, arrelat en el creixement econòmic sostenible, organitzat i ben planificat, alhora que rebutjava el decreixement i defensava més ambició en polítiques públiques “modernes i innovadores”.

Per la seva banda, el president de la Generalitat, Pere Aragonès, va començar la seva intervenció amb una referència a la pandèmia i a la vacunació: “o ens en sortim tot el planeta plegats, o no estarem tots protegits”.

Quant als efectes econòmics i socials de la crisi sanitària, el president de la Generalitat va reconèixer que aquesta havia intensificat unes tendències de fons a Catalunya que no eren alienes a les d'altres societats de l'entorn. I va citar, a tall d'exemple, el creixement de l'atur fins a una taxa “realment elevada” del 12,9%, l'increment de la precarietat vital de moltes famílies i els casos associats de desnonament, així com l'augment de les desigualtats educatives a Catalunya.

Aragonès va defensar una política pública d'habitatge “valenta” i que, en alguns casos, “cal una regulació del mercat per part de l'Administració”. Des d'aquesta òptica, va lamentar el recurs del Govern espanyol a la llei catalana de lloguer.

“Els elements claus de l'estat del benestar han d'estar ben finançats per garantir un funcionament adequat i uns serveis de qualitat”, va expressar, mentre reivindicava una nova governança econòmica, un augment de la productivitat i més redistribució.

Productivitat, “ús adequat” dels fons europeus i transició energètica

En allò que fa referència a la sortida de la crisi econòmica, el mandatari va advertir que “no podem basar la sortida de la crisi en una reducció dels sous”. En aquest context, va insistir en el rol preeminent de la productivitat i va posar el focus en els Fons Next Generation. Va advocar perquè aquests recursos econòmics vagin a projectes que suposin la transformació del teixit productiu i que no es destinin a una major despesa pública de les administracions: “aquesta no és la seva finalitat”, va proclamar.

El president va fer seu per a Catalunya un “creixement en valor” més que no pas “en volum” i va prioritzar el “capital humà” i la “innovació tecnològica”. Un creixement i una competitivitat global que només seran possibles des de la “cooperació entre el Govern de Catalunya i els ajuntaments metropolitans”, va argumentar. I amb el “compromís” de les administracions per l’emprenedoria, va reblar.

En el vessant impositiu va negar l’opció que Catalunya pugui convertir-se en un paradís fiscal i va defensar l’“harmonització europea” en alguns tributs, com per exemple en l’Impost de Societats. I en matèria mediambiental, el president de la Generalitat ho té clar: “el canvi climàtic no espera i cal fer front a la transició energètica”.

Màxima ambició política

Aragonès va recordar la seva intervenció en la Reunió del Cercle de l’any 2019 a Sitges: “és l’hora de la política, deia aleshores”.

Valent-se d’aquesta evocació, va manifestar que avui “som en l’oportunitat de vèncer l’immobilisme pel que fa al conflicte polític entre Catalunya i l’Estat i de superar una etapa de repressió”. “Cal una resolució en clau democràtica i sense demora d’aquest conflicte”, va urgir el president, que passa per “iniciar una etapa que vingui marcada pel diàleg i la negociació”. “Hem de poder defensar una solució al conflicte polític de Catalunya basada en l’autodeterminació”, ha conclòs.

Benvinguda Barcelona RCE 2021

- Javier Faus, president del Cercle d'Economia
- Ada Colau, alcaldessa de Barcelona

L'alcadessa de Barcelona, Ada Colau, va iniciar la ponència indicant que era “un motiu de joia” que la Reunió del Cercle d'Economia tingués lloc per primer cop a la ciutat. “Desitjo que sigui la primera moltes”, va dir convençuda.

En la seva anàlisi de l'inici de sortida de la pandèmia, va parlar de “motius objectius per a l'optimisme” que serviran per “impulsar la ciutat de Barcelona i tirar endavant el país” i fer-ho “amb tota la seva gent, sense deixar ningú enrere”. I va posar en valor un procés de vacunació que “avança a bon ritme” gràcies a “l'extraordinària tasca” del servei públic, els treballadors públics i el món de la ciència i la recerca.

“Durant la pandèmia -va recordar l'alcadessa- des de Barcelona ens hem bolcat en l'ajuda al conjunt de la població i, en particular, als sectors econòmics més afectats” amb l'ús de programes específics que, com “l'urbanisme tàctic”, han permès “ampliar amb temps rècord” les terrasses de la restauració. “I tot plegat amb un amplíssim consens municipal”, va aplaudir.

Ada Colau

Una mirada social

Colau va insistir en la prioritat assumida “d’avançar, ajudar els sectors econòmics més afectats, crear riquesa i llocs de treball” i fer-ho des d’una “mirada social”. Una perspectiva aquesta que va voler exemplificar amb la inversió de 300 milions d’euros vinculada al Pla de barris i amb una política d’habitatge “capdavantera en la producció de lloguer social” en el context estatal.

“No volem inversions especulatives en matèria d’habitatge”, va reblar. I va ressaltar, en aquesta mateixa matèria, la “col·laboració públic-privada a través de l’operador metropolità”.

L’alcaldessa va considerar meritori el fet que “des de l’administració municipal no només hàgim atès l’emergència de la pandèmia, sinó que hem seguit amb la planificació a mitjà i llarg termini”. I ho va concretar amb l’obra pública impulsada pel consistori –“l’administració de Catalunya que més obra ha licitat durant el darrer any i mig”, va precisar- i amb plans urbanístics en diversos districtes de la ciutat.

“Som una ciutat oberta”

Ja en matèria econòmica o de model de ciutat, Colau va asseverar que “som una ciutat oberta; volem que ens visitin i desitgem recuperar turisme”. Però va

introduir-hi un matis: “no només volem turisme perquè durant la pandèmia s’ha demostrat que el monocultiu és temerari i que cal diversificar”.

En aquest punt va destacar els reptes i les oportunitats que representa per a Barcelona la transició cap a una economia verda i tecnològicament avançada. D’aquí les línies d’actuació municipals que, en coherència amb això, va referir Colau: impuls en el canvi de la mobilitat per ser capdavanters en l’electrificació i en la mobilitat sostenible; especialització en sectors punters i recuperació i millora de l’espai públic “de qualitat”. “Tot plegat en benefici d’una major cohesió social”, va apuntar.

L’alcaldessa va cloure la intervenció amb la idea que “a Barcelona se li reconeixen, a nivell internacional, les seves capacitats i la seva potencialitat”. Però va alertar que “una economia competitiva del segle XXI no s’assoleix repetint allò que ja es feia al segle XX: cal transformació amb innovació i sostenibilitat des de la responsabilitat compartida entre institucions, societat civil i agents econòmics i empresarials”.

El món PostCOVID-19 des de la perspectiva empresarial

- José M.ª Álvarez-Pallete, president de Telefónica
- Ana Botín, presidenta executiva de Banco Santander
- Pablo Isla, president d'Inditex

Sessió presidida per Marc Puig, vicepresident del Cercle d'Economia

El vicepresident del Cercle d'Economia, Marc Puig, va presentar la sessió amb una xifra ben gràfica –“les tres empreses representades avui suposen un 25% de la capitalització borsària de l'Íbex 35”– i va convidar Ana Botín, José M.ª Álvarez-Pallete i Pablo Isla a projectar les seves reflexions sobre l'impacte empresarial de la pandèmia, la responsabilitat empresarial, la sostenibilitat i Espanya.

“El món ha canviat”

La presidenta de Banco Santander va valorar que els objectius marcats per l'entitat en responsabilitat corporativa, canvi climàtic i digitalització “ja estaven ben definits abans de la pandèmia”, però que les circumstàncies havien accelerat el procés: “la percepció és que el món ha canviat. Sense la pandèmia s'hagués trigat molt més a arribar al mateix punt”.

Marc Puig, Ana Botín, Pablo Isla i José M.ª Álvarez-Pallete (d'esquerra a dreta)

El president d'Inditex va admetre que “l'any 2020 va ser clau per a la transformació estratègica” de l'empresa i que aquest va ser l'exercici del qual “se sentia més orgullós, amb diferència”. Va coincidir amb Botín en l'acceleració –“en venda online en és com si haguéssim avançat tres anys en un sol any”– i va defensar que la pandèmia exigeix “posar un focus global en la sostenibilitat”.

El president de Telefónica va admetre que “no havíem dissenyat la nostra xarxa de telecomunicacions per tenir la majoria de la població treballant, educant-se i veient vídeos des de casa”: “va ser una prova d'esforç enorme”, va sentenciar. I va situar com una tendència creixent i irreversible el paper de la intel·ligència artificial en la transformació de dades a informació de valor.

“L'empresa no és un ens aïllat dins la societat”

Els tres directius van coincidir en l'atribució d'un doble valor –empresarial i social– a la responsabilitat i a la sostenibilitat. Així, Botín va defensar que “no s'ha de veure la responsabilitat només en termes d'allò que és just; és que també és bo per l'empresa”. Isla va desvincular l'impuls de la sostenibilitat de l'emergència per la Covid-19: “crec que ja existia abans, però la pandèmia ha conferit una certa intensitat a l'impuls”, va argumentar. I Álvarez-Pallete va sintetitzar la seva posició amb la idea que “l'empresa no és un ens aïllat dins la societat, sinó que forma part d'ella: i si a la societat li amoïna la sostenibilitat, a l'empresa també l'ha de preocupar”.

En relació al rol de la dona al món laboral i, en particular, en càrrecs directius, Ana Botín va atiar la intervenció dels seus dos companys de sessió amb l'argument que “encara sou els homes els que maneu”. Pablo Isla va traslladar a l'auditori la realitat de la seva empresa: “la nostra és una empresa substancialment femenina i amb una bretxa salarial positiva en favor de la dona”. José Mª Álvarez-Pallete va incidir en aquelles mesures que “facin compatible la vida laboral i la vida familiar” com a element que pot contribuir a reduir la bretxa de gènere. “Incorporació de la dona amb plena normalitat”, en definitiva, van convenir tots tres.

Espanya: entre la confiança i l'autocomplaença

El darrer bloc va centrar-se en Espanya. El president d'Inditex va afirmar que “el sector empresarial espanyol ha estat a l'altura en un moment molt difícil des de tots els punts de vista”. Per al president de Telefónica, “el gran desafiament que tenim com a país no és només la digitalització sinó un ús eficient d'aquesta”. La presidenta de Banco Santander va indicar que “Espanya és un dels països millor posicionats en infraestructures de comunicació gràcies a les inversions realitzades en els darrers anys pels diversos operadors”.

Voleiant per damunt de les reflexions dels tres directius –fons europeus, competitivitat, dimensió empresarial, marc regulador i fiscal– va materialitzar-se un horitzó marcat per la “confiança” en el país. Sempre que no es caigui en “l'autocomplaença”.

Sopar inaugural i homenatge a Arturo Suqué i Mariano Puig

- Felipe VI , rei d'Espanya
- Moon Jae-In, president de la República de Corea
- Javier Faus, president del Cercle d'Economia

Davant la presència del rei Felip VI i del president de la República de Corea, Moon Jae-In, el president del Cercle d'Economia, Javier Faus, va afirmar que “la pandèmia de la Covid-19 ha deixat en el seu pas conseqüències dramàtiques que han generat, al seu torn, una greu crisi econòmica i social” i va expressar que així com “el món empresarial se sent compromès amb l'esforç col·lectiu de recuperació”, el conjunt d'administracions del país “estan cridades a col·laborar i cooperar per a la superació de la crisi” mitjançant un “esforç de comprensió, de diàleg, d'acords i, fins i tot, de renúncies”. De la República de Corea va destacar que era “un exemple de bones polítiques públiques continuades en el temps i pensades en el llarg termini, que han elevat la seva productivitat de forma exponencial i en benefici del conjunt de la seva ciutadania”. I va evocar les figures d'Arturo Suqué i Mariano Puig, “dues persones molt especials a les que volem retre homenatge per la seva contribució al progrés del nostre país i per la seva forta vinculació i compromís amb aquesta institució”.

Javier Faus, rei Felip VI, Moon Jae-In (d'esquerra a dreta)

Sa Magestat el rei saludant Pere Aragonès

Després de donar la benvinguda al president de la República de Corea, Moon Jae-In, en visita d'Estat a Espanya i present a la Reunió anual del Cercle d'Economia, el rei Felip VI va expressar la seva satisfacció per participar en aquesta “important trobada econòmica i empresarial” que, al seu torn, li permetia mostrar el seu suport “a totes les iniciatives que redunden en benefici de la nostra economia i del benestar de la ciutadania”.

El monarca va voler destacar “les fortaleses, les capacitats i les oportunitats econòmiques” que hi ha i que s'ofereixen a Barcelona, Catalunya i Espanya i va advocar per la “confluència i la col·laboració” de tres vèrtex (l'empresarial, l'econòmic i el polític) a l'hora d'abordar “amb les majors possibilitats d'èxit” els reptes col·lectius de futur que es plantegen després de la crisi sanitària i econòmica mundial. “Espanya té el ferm propòsit d'impulsar la seva economia per fer-la més productiva, més forta, més moderna, més sostenible i amb una major capacitat d'adaptació”, va reblar.

“Paper clau” del Port de Barcelona

El rei Felip VI va qualificar de “sòlides i creixents” les relacions comercials entre Espanya i Corea del Sud i va situar el seu impuls en el context d'entrada en vigor de l'Acord de Lliure Comerç entre Corea i la Unió Europea (UE) el 2011. En aquest punt, va posar èmfasi en la “importància fonamental del sector serveis” i, en particular, “del turisme”.

Pere Aragonès, Moon Jae-In, rei Felip VI, Nadia Calviño, Javier Faus i Ada Colau (d'esquerra a dreta)

Fotografia institucional de les autoritats catalanes, espanyoles i coreanes amb la Junta Directiva del Cercle d'Economia

Javier Faus durant el sopar d'homenatge a Arturo Suqué (a la pantalla) i Mariano Puig

Javier Faus durant el sopar d'homenatge a Arturo Suqué i Mariano Puig (a la pantalla)

També va destacar el “paper clau” del Port de Barcelona en aquest àmbit, tota vegada que canalitza més del 50% del total de les exportacions coreanes per via marítima cap a Espanya. I va afegir que aquesta relació “es veurà impulsada” pel recent acord amb el Port de Busan per crear un centre logístic de grans dimensions a Barcelona.

Economia verda i digitalització

El monarca va posar en valor el fet que ambdós països hagin optat per l'economia verda i la digitalització, amb l'acompanyament de l'adopció de mesures de “caràcter social”, per superar la crisi i fixar un model de creixement “sostenible, just i inclusiu” en el mitjà i llarg termini. Va cridar a “seguir promovent la integració” de les respectives cadenes de valor en el marc del desenvolupament i la diversificació d'ambdues economies. I va afirmar que España era una “plataforma idònia” d'accés als mercats de la UE i iberoamericana per les empreses coreanes.

Homenatge a Mariano Puig i a Arturo Suqué

“Dos insignes empresaris catalans”, va referir el rei Felip VI. Mariano Puig (premi Regne d'Espanya a la Trajectòria Empresarial) i Arturo Suqué (qui va presidir el Cercle d'Economia): “Ambdós són magnífics exemples de valors com l'obertura al món, el progrés i l'humanisme, que sempre han de presidir l'economia”, va retre homenatge el monarca.

Moon Jae-In

I va cloure amb un agraïment al president del Cercle d'Economia, Javier Faus, per la seva “defensa decidida del paper que han d'exercir Barcelona i Catalunya a tota Espanya i a la resta d'Europa”.

Rei Felip VI

17 de juny

Els reptes de l'economia espanyola I

- Jordi Gual, vicepresident del Cercle d'Economia
- Pablo Casado, president del Partit Popular i cap de l'oposició al Congrés dels Diputats

El president del Cercle d'Economia, Javier Faus, va donar la benvinguda al president del Partit Popular, Pablo Casado, a qui va agrair-li la seva presència per primera vegada en una Reunió del Cercle. “Vull agrair-li així mateix les seves visites a Catalunya i que conegui la realitat catalana: això és molt important per nosaltres”, va fer abans de donar pas a la ponència.

Pablo Casado, president del Partit Popular (PP) i cap de l'oposició al Congrés dels Diputats, va fer la primera de les tres ponències de les jornades dedicades a “Els reptes de l'economia espanyola”. Prèviament, Jordi Gual, vicepresident del Cercle d'Economia, va fer una introducció centrada en l'evolució d'Espanya des de la Transició i va abordar la situació actual de l'anomenat “conflicte català”.

Javier Faus i Pablo Casado (d'esquerra a dreta)

Pablo Casado

Gual va posar en valor la “transformació econòmica i social” experimentada per Espanya en les últimes quatre dècades gràcies a l’impuls de la “democratització i l’obertura al món”. Però alhora va lamentar que aquest progrés no hagi estat “uniforme”, ja que en els primers vint anys –marcats per tot el que va suposar la reconversió industrial– Espanya va reformar-se amb més profunditat que en les últimes dues dècades, on l’entrada a l’euro, paradoxalment, ha coincidit amb una “major ralentització de les reformes”, amb períodes “de més inestabilitat” i amb diverses crisis econòmiques. En aquest sentit, el vicepresident del Cercle va recuperar unes paraules del polític italià Mario Monti, en les quals assegura que la nova moneda havia d’incloure a “una transformació profunda no només de les polítiques econòmiques, sinó també de les institucions i de la cultura que les determina”.

Pablo Casado va enfocar el seu discurs en l’encaix “d’una Catalunya gran dins d’una Espanya gran” per seguir progressant i mirar al futur. El president del PP va parlar també de la “concordia” necessària entre Espanya i Catalunya, destacant “el sòl comú en què puguin recolzar-se els acords i els desacords”.

Des d’un punt de vista econòmic, Casado va considerar que Espanya ja estava patint des d’abans de la pandèmia un “procés de desacceleració econòmica” perceptible en la reducció del PIB o en la destrucció

de llocs de feina, que ara s’ha agreujat encara més. En aquest sentit, va lamentar que les xifres econòmiques espanyoles estan per sota de la mitjana europea i fins i tot de les d’alguns estats amb nivells molt inferiors de desenvolupament. Per reactivar l’economia, Casado va demanar “un pla de xoc per a la competitivitat”, que inclogui reformes fiscals i potenciï la capacitat de creixement pel sector empresarial. Aquest pla el va desglossar en diferents punts. Primer de tot, va destacar la seva voluntat de suprimir l’impost de successions i donacions, que al seu parer ha perjudicat a les empreses familiars i ha evitat l’arribada d’inversors a Catalunya. A més, va defensar la reducció de les càrregues fiscals en les noves cotitzacions socials per a les empreses, apostant també per lleis d’atracció d’inversions.

En segon lloc, el líder del PP va esmenar un pla per la reducció de la burocràcia i les ineficiències públiques en el sector productiu, amb una llei de creixement empresarial per treure barreres burocràtiques, i una llei d’unitat de mercat. En tercer lloc, es va mostrar disposat a apostar per la flexibilitat del mercat laboral, intensificant la motxilla austriaca, sense la derogació de l’actual reforma laboral. En quart lloc, Casado va apostar per una formació educativa de qualitat i competitiva, amb llibertat d’elecció i sense adoctrinaments. Finalment, va dedicar unes paraules a la competitivitat i va parlar de digitalització, de sostenibilitat econòmica, d’internacionalització i d’industrialització.

Catalunya com a regió va ser un dels principals assumptes del seu discurs, en el qual va parlar d'un "pla de xoc" concret per aquest territori, que hauria de permetre abandonar "la dinàmica d'estancament i pèrdua de competitivitat" que, segons el seu parer, arrossega Catalunya des de fa anys. A més, va plantejar una reforma fiscal específica per a aquesta comunitat autònoma, amb la supressió dels quinze tributs propis catalans, i amb la reducció dels marginals d'IRPF per reduir la càrrega fiscal en patrimoni per a les empreses. També va parlar de les infraestructures que necessita Catalunya mostrant-se favorable a ampliar l'Aeroport de Barcelona, concloure el Corredor del Mediterrani, millorar els accessos al Port de Barcelona i aconseguir un sistema més eficient de Rodalies. A nivell cultural i turístic, Casado es va mostrar a favor d'instal·lar una franquícia de l'Hermitage a Barcelona per potenciar el turisme i es va mostrar convençut que generaria un efecte crida per a projectes semblants. En aquesta línia, va criticar la "demonització" del turisme, que al seu parer és bàsic per al progrés econòmic de Barcelona i del conjunt de Catalunya. En un gest de complicitat vers la capital catalana, Casado va refermar la seva voluntat de convertir Barcelona en la *Silicon Valley* del sud d'Europa, ja que, en paraules seves, "si aconseguim uns entorns fiscals, burocràtics i laborals competitiu, juntament amb una bona captació de talent, podem posar-ho tot més fàcil, i podem fer-ho". Finalment, va defensar un marc legal que atregui les inversions, que garanteixi la convivència i el compliment de la llei.

Al parlar del conflicte entre Catalunya i Espanya, va posar en valor la Constitució i l'Estatut, tot ressaltant el caràcter català del marc jurídic vigent. Així, es va mostrar partidari de "treballar junts, en una mateixa direcció" per resoldre els aspectes que afecten "veritablement" a Catalunya, però sempre dins de la llei, que és "garant de la democràcia". En relació als indults, Casado es va oposar frontalment a la mesura del Govern espanyol defensada també des del Cercle d'Economia i va acusar Pedro Sánchez d'incoherència i de només voler "perpetuar-se en el poder" amb aquesta decisió. Per últim, va considerar que els indults només generaran "frustració en el futur", perquè "si hi ha una persona que no els demana, que diu que reincidirà i que només és l'inici per reclamar l'amnistia i l'autodeterminació, aquests esforços inútils acaben produint melancolia".

Transformació del model econòmic en nom d'una major productivitat

- Yolanda Díaz, vicepresidenta tercera i ministra de Treball i Economia Social
- Pepe Álvarez, secretari general de la UGT
- Antonio Garamendi, president de la CEOE

Sessió moderada per Núria Cabutí, membre de la Junta Directiva del Cercle d'Economia

Després de la sessió matinal de Pablo Casado sobre els reptes de l'economia espanyola, la jornada de dijous va seguir amb un debat entre la vicepresidenta tercera i ministra de Treball i Economia Social del Govern d'Espanya, Yolanda Díaz, el secretari general de la UGT, Pepe Álvarez i el president de la CEOE, Antonio Garamendi. Sota el títol, “Transformació del model econòmic en nom d'una major productivitat”, els tres ponents van mostrar bona capacitat d'entesa i voluntat de trobar solucions de consens per a l'economia espanyola, que siguin positives alhora per a treballadors i empresaris. La ponència va estar moderada per Núria Cabutí, membre de la Junta Directiva del Cercle d'Economia, i es va dividir en dos blocs: un primer sobre el sistema productiu i un segon sobre l'atur.

Núria Cabutí, Pepe Álvarez, Yolanda Díaz i Antonio Garamendi (d'esquerra a dreta)

Núria Cabutí, Pepe Álvarez, Yolanda Díaz i Antonio Garamendi (d'esquerra a dreta)

En la seva intervenció inicial, Yolanda Díaz va voler aclarir diversos motius que expliquen el diferencial negatiu en la taxa de creixement d'Espanya respecte la mitjana europea. Així, la vicepresidenta tercera va esmentar que “hem de canviar el model productiu espanyol, ja que aquest és molt singular, basat en el sector serveis, sobretot en els bàsics”. Aquest és un punt, que sumat a l'aposta per la construcció, debilita el sistema productiu. Per superar aquesta dependència de determinats sectors, que han patit molt amb la crisi de la Covid-19, va defensar “una reindustrialització sostenible” aprofitant els fons europeus. Díaz va lamentar també que una de les grans debilitats del sistema laboral espanyol sigui l'escàs oferiment d'oportunitats de feina, especialment als joves. Alhora, va ressaltar que en les seves grans empreses Espanya té uns nivells de productivitat semblants als europeus, però, en canvi, aquesta “es desploma” a les pimes; el que obliga, segons el seu parer, a replantejar-se el tamany de moltes companyies petites, que si creixen seran més eficients.

La ministra de Treball i Economia Social va lamentar la baixa qualitat de l'ocupació a Espanya, que no ens fa ser més competitius sinó “desiguals”. En aquesta línia, va advertir que “no podem seguir sent un país que, en una part del seu model empresarial, es competeix per baixos salaris”, ja que “són els salaris dignes els que fomenten la productivitat”. Per això, Díaz creu que s'ha de construir un mercat

de treball de qualitat i resilient. Per últim, va recordar l'escassa inversió en I+D+I que du a terme Espanya (1,2% del PIB), que queda lluny de la mitjana europea (2,1%). Així doncs, va sostenir que “si volem ser productius, necessitem invertir molt més en I+D+I”.

A continuació, Antonio Garamendi va exposar que “els empresaris sempre volem millorar, i per tant, el sistema productiu espanyol s'ha de millorar i corregir els dèficits actuals”. En aquest sentit, el president de la CEOE va destacar la importància de l'actualització i adaptació del sector del turisme al segle XXI i va considerar clau l'arribada dels fons europeus en l'evolució de la nostra economia. En relació amb la indústria, va posar-la molt en valor ressaltant que els territoris més industrialitzats d'Espanya són els que tenen més alta ocupació. Finalment, Garamendi es va mostrar proper als plantejaments de Yolanda Díaz sobre el dèficit d'inversió en I+D+I, tot i que també va posar en valor la importància de la formació dins de les empreses per garantir la digitalització i la transformació econòmica: “És molt difícil parlar de creació d'ocupació si la gent no està preparada”, va concloure.

Per la seva banda, Pepe Álvarez va remarcar la important relació entre la millora del sistema productiu i la no congelació del salari mínim interprofessional, ja que en paraules seves “els salaris baixos

no són un factor que augmenti la productivitat en cap país del món”. La seva intervenció va estar basada en la proposta d’un gran pacte estratègic per a la indústria, que incorpori totes les forces polítiques, així com els actors socials i econòmics fonamentals. Al contrari que Yolanda Díaz, el líder d’UGT sí va defensar la vigència del sector serveis, que segons ell ha de continuar sent “un pilar del sistema productiu espanyol”, si bé cal identificar aquells factors millorables que ens permetin “guanyar productivitat”. Finalment, Álvarez va parlar sobre la transferència de coneixement de la universitat a l’empresa, apostant per una millora de les condicions empresarials per als estudiants per tal que això generi una major competitivitat.

Iniciant el segon bloc, Yolanda Díaz va destacar que, tot i haver patit un cop econòmic molt fort per la pandèmia de Covid-19, la taxa d’atur d’Espanya no és en aquests moments tan negativa com en anteriors crisis. Això es deu, segons la vicepresidenta tercera, “al desplegament del diàleg social i a les mesures que s’han posat en marxa com a país, que han funcionat”. Un diàleg en el qual la CEOE i la UGT han estat, precisament, fonamentals. Malgrat aquesta voluntat de trobar solucions davant una pandèmia excepcional, Díaz va recalcar els mals endèmics d’Espanya, com són les taxes d’atur estructural, estacional i conjuntural, l’altíssim atur juvenil o els nivells de temporalitat massa elevats. Per tant,

va defensar davant dels empresaris del Cercle la necessitat “d’abordar reformes estructurals per garantir l’estabilitat en l’ocupació”. La formació dels treballadors, que van defensar en les seves intervencions Garamendi i Álvarez, també és per a Díaz “imprescindible, però no suficient”. Finalment, la vicepresidenta tercera va destacar que “la majoria d’empreses no acudeixen a fórmules basades en la precarietat”, però va lamentar que algunes sí ho facin: “són empreses precàries sense futur”, va etzibar.

Seguidament, Pepe Álvarez va començar manifestant que “la formació és la pedra angular i concretament la formació professional” per combatre la precarització. A més, va destacar l’esforç que està duent a terme l’actual Govern central en aquest àmbit. Així doncs, per al secretari general de la UGT, la formació i l’orientació professional pels joves són dues de les solucions a mig i llarg termini per superar la precarització juvenil al mercat laboral espanyol.

Finalment, Antonio Garamendi va exposar que a Espanya les polítiques actives d’ocupació han fallat al llarg del temps, destacant la ineficiència de l’administració en proporcionar contractes de feina. En aquest sentit, va posar en valor la tasca del sector privat, que és el que “coneix la realitat i les seves necessitats”. En la mateixa línia d’Álvarez, va apostar per millorar les condicions de la formació professional, que són encara pitjors a Espanya que en altres països europeus.

D'altra banda, el president de la CEOE va coincidir amb Díaz en la defensa del diàleg social com “la millor infraestructura d'aquest país” i va celebrar que en els últims mesos “hem fet molts acords, des de les diferències”. La pròpia vicepresidenta tercera va afegir aleshores que aquest diàleg l'assumeix el Govern espanyol com “un mandat constitucional”, ja que entèn que “els agents econòmics i socials han de formar part de la presa de decisions. El fet que existeixi, reforça la nostra democràcia”.

Garamendi va destacar també que “els fons europeus han de generar un efecte tractor i transversal, i juntament amb les reformes que demana Europa, són la clau per guanyar-nos el futur”. Álvarez va acabar el debat fent referència als citats fons considerant que són una oportunitat única per a la recuperació i per canviar l'economia: “marcaran el camí de les polítiques del futur del nostre país. Espanya ho mereix i Catalunya ho necessita”.

Barcelona davant la competitivitat global

- Aurora Catà, presidenta de Barcelona Global
- Jaume Collboni, primer tinent d'alcalde a l'Ajuntament de Barcelona
- Pere Navarro, delegat especial de l'Estat al Consorci de la Zona Franca de Barcelona
- Josep Sánchez Llibre, president de Foment del Treball

Sessió moderada per Alfonso Vegara, economista i arquitecte urbanista, president de la Fundació Metròpoli

Sota el títol “Barcelona davant la competitivitat global”, el segon debat del dijous 17 de juny va comptar amb una introducció del moderador Alfonso Vegara, president de la Fundació Metròpoli, que va exposar els factors clau de la competitivitat que tenen les ciutats globals, relacionant-los amb els objectius de desenvolupament sostenible de les Nacions Unides en l'Agenda 2030. L'economista i urbanista, que va compartir gràficament amb els assistents l'estudi “Supercities. Territorial Intelligence”, va parlar de formació, retenció i atracció de talent. A continuació, va destacar la connectivitat (física, digital i institucional) de les ciutats. I, finalment, va esmentar el magnetisme; és a dir, la qualitat d'un lloc per tenir projectes de ciutat (identitat, idiosincràsia, oferta cultural, etc.).

Jaume Collboni, Aurora Catà, Alfonso Vegara, Pere Navarro, Josep Sánchez Llibre (d'esquerra a dreta)

Després d'aquesta introducció, va iniciar una sessió basada en la Barcelona del futur, enfocada en impulsar una economia equitativa, sostenible i competitiva. Els ponents van ser Jaume Collboni, primer tinent d'alcalde de l'Ajuntament de Barcelona, Aurora Catà, presidenta de Barcelona Global, Pere Navarro, delegat de l'Estat al Consorci de la Zona Franca i Josep Sánchez Llibre, president de Foment del Treball.

Collboni va celebrar que Barcelona tingui “tots els elements per sortir guanyadora dels reptes que tenim després de la pandèmia”. A més, va destacar que des de l'Ajuntament es treballa ja en les “tres P's” que poden garantir el futur de la ciutat: “plans, projectes i pressupost”. Concretant el seu discurs, el primer tinent d'alcalde va abordar el pla de desenvolupament econòmic Barcelona Green Deal, que permetrà rellançar l'economia de la capital catalana i facilitarà posicionar-la millor com a ciutat global. D'altra banda, va destacar l'existència de fins a 22 projectes estratègics que combinen diversos elements fonamentals del model de ciutat de futur, com són la sostenibilitat, l'equitat, el talent i la tecnologia. Per últim, Collboni va posar èmfasi en l'aprovació a Barcelona dels pressupostos més expansius de la seva història, amb una gran aposta per rebre fons europeus. Per aconseguir tot això, el polític socialista va demanar “un canvi d'actitud”, ja que els barcelonins “hem de tornar a creure més en nosaltres mateixos i ser conscients dels actius que tenim com

Jaume Collboni

Pere Navarro

a ciutat per competir”. En aquest sentit, va mostrar-se partidari d’impulsar totes aquelles iniciatives que retornin l’optimisme a la ciutat, com l’ampliació de l’Aeroport del Prat, tot i que va considerar que cal fer-la respectant al màxim l’impacte territorial. En la mateixa línia, va apostar per millorar l’Hospital Clínic i per ampliar la Fira de Barcelona, a més de celebrar projectes com el de la transformació de l’edifici de Correus en un centre d’empreses tecnològiques de mobilitat. També es va mostrar favorable a què Barcelona formi part d’una candidatura per uns futurs Jocs Olímpics d’Hivern i va defensar el projecte de l’Hermitage-Liceu al Port. “Hem d’enviar un missatge en favor del sí a Barcelona”, va sintetitzar Collboni.

Per la seva banda, Aurora Catà va advertir que “estem en un moment crític, per reorientar l’economia, les ambicions i el futur del nostre país, però també de la nostra estimada ciutat de Barcelona, que ha sigut una ciutat emprenedora i feta a sí mateixa”. La presidenta de Barcelona Global va apel·lar a la necessitat que la capital catalana prengui la iniciativa i aprofiti aquest moment de canvi. La competitivitat global és, al parer de Catà, essencial i per això Barcelona ha d’esdevenir un pol d’atracció de talent, que “és líquid, decideix on vol viure, on vol treballar, on vol invertir i on vol innovar”. Per aconseguir-ho, la presidenta de Barcelona Global va destacar diversos elements positius de la ciutat, com la localització, la connectivitat, l’urbanisme, la genètica industrial o l’ADN emprenedor. Paral·lelament, Catà va advertir que Barcelona també té diversos

reptes, com la transformació de l’economia global disruptiva, el potencial de creixement de l’educació superior o el seu marc fiscal i burocràtic, que pot arribar a impedir l’arribada de talent.

Seguidament, va ser Pere Navarro qui va continuar el debat destacant que “els projectes no només estan tancats a la ciutat de Barcelona, sinó que es projecten”. En aquest sentit, va recalcar el caràcter global històric de la ciutat des de la creació del Consorci de la Zona Franca, amb més de cent anys d’història. “Barcelona té molts ingredients per ser líder global de moltes coses” i pot esdevenir, segons Navarro, “una ciutat de la Renaixença”. De la mateixa forma que Collboni, el delegat del Consorci de la Zona Franca també va reclamar ambició barcelonina per aconseguir aquesta transformació. En relació a la tasca de la Zona Franca, va destacar que són un dels principals agents de promoció econòmica de la ciutat i del país, ja que “connecten territoris, el sector privat i el públic, impulsen projectes industrials i transformen la societat”.

Josep Sánchez Llibre va ser qui va fer l’última intervenció de la ponència defensant una visió metropolitana, en la qual podem parlar de “la Barcelona dels 5,5 milions d’habitants”. El president de Foment va emfatitzar la necessitat de complir dos objectius per aconseguir competitivitat. En primer lloc, va apostar pel retorn de les grans empreses que han marxat de la ciutat els últims anys pel context polític amb una

“normalització de les relacions entre les administracions espanyoles i catalanes”. En segon lloc, va fer referència a la necessitat d’un canvi d’imatge de la ciutat, ja que creu que ara es projecta una “Barcelona antipàtica a la resta d’Espanya”, que per a Sánchez Llibre és la que exhibeix un dels dos socis de l’actual govern municipal (en referència als Comuns d’Ada Colau).

Iniciatives clau per accelerar la transformació de l'economia espanyola

- Mª Jesús Almazor, CEO de Ciberseguretat i Cloud de Telefónica i presidenta de la Comissió Digital del Cercle d’Economia
- Antoni Cañete, president de PIMEC
- Andreu Mas-Colell, president de BIST i president de la Comissió Life Sciences del Cercle d’Economia
- Àngel Simón, president d’Agbar i president de la Comissió Green Deal del Cercle d’Economia

Sessió presidida per Hilario Albarracín, president de KPMG España

Sota el títol “Iniciatives clau per accelerar la transformació de l’economia espanyola”, el tercer debat del dijous a la Reunió va comptar amb la participació de María Jesús Almazor, CEO de Ciberseguretat i Cloud de Telefónica i presidenta de la Comissió Digital del Cercle d’Economia, Antoni Cañete, president de PIMEC, Andreu Mas-Colell, president del Barcelona Institute of Science and Technology (BIST) i de la Comissió Life Sciences del Cercle i Àngel Simón, president d’Agbar i de la Comissió Green Deal del Cercle. La sessió va estar presidida per Hilario Albarracín, president de KPMG a Espanya, qui va fer una breu introducció basada en els eixos sobre els que es

Hilario Albarracín, Andreu Mas-Colell, Àngel Simón, Mª Jesús Almazor i Antoni Cañete (d'esquerra a dreta)

basarà el creixement dels propers anys. Aquests són, segons el seu parer, la sanitat, la sostenibilitat i la digitalització, als quals va afegir també la formació i l'educació de qualitat. A continuació, cadascun dels ponents va exposar les seves perspectives de diversos àmbits fonamentals.

Andreu Mas-Colell va posar en valor les ciències de la salut com a camp de transformació econòmica, tot reclamant un augment dels recursos que s'hi destinen d'almenys un 1%: “Si no hi ha una vacuna espanyola, és per la manca de recursos, ja que el talent sí el tenim”. En aquesta línia, el president del BIST va ressaltar que “la pandèmia ha il·lustrat la precarietat i la fortalesa del nostre sistema de salut” i va reclamar una major col·laboració publicoprivada, que “és fonamental en tots els àmbits, i també en el de la salut”. Ara bé, Mas-Colell va lamentar la falta de confiança que té el sector públic en el privat, que provoca que certs problemes “s'aguditzin”. A mode d'exemple, va advertir que moltes fundacions privades de salut que reben inversió pública no tenen autonomia per assumir riscos, ja que “la governança és també pública i això la converteix en massa conservadora”. Per últim, va reclamar que “la capacitat fiscal de l'Estat” estigui a l'alçada dels reptes del present.

A continuació, Àngel Simón va parlar sobre les oportunitats de la sostenibilitat per a institucions i empreses com una via de normalitat en l'execució de les seves activitats. Per al president d'Agbar, el fet clau és

saber com arribar a l'economia circular fent la transició energètica. És per això que va demanar un nou contracte social on participin els diferents grups d'interès, com són treballadors, ciutadania, administracions i clients, entre d'altres. L'anomenada transició verda pot suposar que “molta gent es quedi enrere” perquè moltes feines desapareixeran o canviaran profundament i, per això, és fonamental que es produeixin canvis de forma ordenada per “no perjudicar els més desfavorits”.

En tercer lloc, María Jesús Almazor va introduir el tema de la digitalització i la seva importància per la recuperació econòmica destacant dos assumptes claus que s'han d'abordar. Primer, la necessitat d'infraestructures digitals que garanteixin la connectivitat del país; un camp on Espanya és el millor estat d'Europa i té, per tant, una posició privilegiada, si bé “cal esforçar-se per arribar al 100% de cobertura del territori el 2025” i avançar ràpid en la implantació del 5G. Segon, l'impuls de la digitalització de l'economia, en la qual caldrà prioritzar els sectors amb major impacte i aconseguir a curt termini que la indústria, les pimes i les administracions facin aquest pas fonamental per al seu present i futur.

Finalment, Antoni Cañete va ser l'encarregat de donar cloenda a la sessió basant la seva ponència en el protagonisme de les pimes i dels autònoms en la recuperació econòmica. El president de PIMEC va

recordar que les petites i mitjanes empreses són gairebé la totalitat del teixit empresarial del país (suposen el 95%) i que, per tant, aporten la majoria de llocs de feina i són “motor econòmic” d'Espanya i Catalunya. Pel que fa a l'adaptació d'aquestes companyies a la nova economia, Cañete va reclamar la participació de representants de les pimes en “la presa de decisions” polítiques que marcaran “les reformes estructurals necessàries” i alhora va demanar que s'utilitzin els fons europeus “de la millor manera possible” i de forma equitativa, ja que aquests recursos contemplan “milers de milions d'euros per a la transformació de les administracions, però molt pocs per a les pimes”.

Daron Acemoglu, Xavier Vives i Cani Fernández (d'esquerra a dreta)

Cani Fernández

Els reptes de l'economia global

- Daron Acemoglu, economista del Massachusetts Institute of Technology (MIT) (online)
- Cani Fernández, presidenta de la Comisión Nacional de los Mercados y la Competencia

Sessió presidida per Xavier Vives, assessor de la Junta Directiva del Cercle d'Economia

En la seva presentació, Xavier Vives va dir de l'economista i professor del MIT, Daron Acemoglu, que era “prolífic i influent” i amb tota probabilitat “l'economista més citat en la darrera dècada” en termes de publicacions. De la presidenta de la CNMC, Cani Fernández, l'assessor de la Junta Directiva del Cercle d'Economia va asseverar que “que havia trencat en moltes ocasions el sostre de cristall” com a advocada líder en matèria de competència.

Economista d'àmplia mirada i capacitat per incidir en qüestions com el mercat laboral, el capital humà, l'automatització i els canvis tecnològics, les institucions i el desenvolupament, la política econòmica, la inversió i el creixement, Acemoglu va afirmar que “l'economia mundial, i en particular les economies dels països occidentals, ja estava trencada abans de la crisi del Covid-19”. “Aquesta només ha agreujat problemes preexistents”, va remarcar.

Nascut a Istanbul (Turquia) i resident als Estats Units, va indicar que des dels anys 80 s'havia produït en aquest país una reducció en els llocs de treball i també en els salaris, tot i que va projectar aquest fenomen més enllà de les seves fronteres: “La desigualtat no només afecta als Estats Units, és una tendència comú en molts altres països”. Aquí però, va introduir el matís de l'escassa protecció dels treballadors en matèria laboral als Estats Units en contraposició amb la major regulació que hi ha en altres jurisdiccions europees.

També va constatar la progressiva desaparició de la classe mitjana (enfront de l'emergència de grups poblacionals d'alts i baixos ingressos) per l'automatització de les empreses: “la competència global indueix a una reducció de les despeses i a un increment de l'automatització”, va fer. I va alertar que el creixent ús de tecnologies basades en la intel·ligència artificial “aprofundirà els efectes” de la fenomenologia vinculada a l'automatització i tindrà conseqüències en la demanda per la menor disponibilitat de recursos.

L'economista va criticar que la fiscalitat era un element afavoridor del factor tecnològic –en detriment de la contractació de personal– com a conseqüència d'uns impostos que graven menys el capital i l'equipament tecnològic que la força de treball. Va advocar per repensar el futur –“aquest no ha de ser completament automàtic”– i per l'establiment de “polítiques

públiques i regulacions adequades” que determinin quan i on aplicar la tecnologia i l'automatització.

El presentador de la sessió va interpel·lar a la presidenta de la CNMC, Cani Fernández, sobre el “rol” que ha de desenvolupar la regulació antimonopoli en l'àmbit de les grans empreses tecnològiques des de l'òptica de la “preservació del bé comú”.

Fernández va reconèixer que, des del punt de vista del regulador, el nombre de casos de “fallada de mercat” provocats per les grans tecnològiques és “enorme” i es va mostrar amoïnada per la “informació asimètrica” a disposició d'aquestes corporacions. Una informació que, en la seva opinió, els atorga un clar “avantatge competitiu” que pot ajudar-les en la seva estratègia de creixement en altres mercats adjacents des de plantejaments monopolístics.

Quan al rol a assumir per Europa en el context de la digitalització i les dinàmiques de competitivitat dels grans blocs (Estats Units, Xina, Europa, entre altres), la presidenta de la CNMC va alertar del perill d'una “excessiva i ineficient regulació” en el si dels països de la Unió Europea que dificulti el progrés en aquest camp.

I va tancar la seva intervenció amb una referència als fons Next Generation a Espanya: “hem de fer un seguiment acurat de la contractació pública que canalitzarà bona part d'aquests recursos”, va reblar.

Philipp Hildebrand, Francisco Reynés, Miguel Trias i Josu Jon Imaz (d'esquerra a dreta)

El propòsit empresarial. El nou capitalisme

- Philipp Hildebrand, vicepresident de BlackRock
- Josu Jon Imaz, conseller delegat de REPSOL
- Francisco Reynés, president de Naturgy

Sessió presidida per Miguel Trias, membre de la Junta Directiva del Cercle d'Economia

Quina relació s'estableix entre el propòsit i el benefici? Quins són els desafiaments en l'adaptació del model de negoci empresarial a les noves exigències normatives, socials i tecnològiques vinculades a la transició energètica? Què s'espera del govern corporatiu en el nou paradigma? La nova agenda social i climàtica és compatible amb el capitalisme tal i com s'ha entès fins ara? Aquestes són algunes de les preguntes que Miguel Trias va plantejar a l'auditori i que va traslladar, per atiar el debat, als ponents de la sessió.

El vicepresident de BlackRock, el suís Philipp Hildebrand, va admetre que “hem de repensar el món” com a conseqüència de la pandèmia i que aquesta ha accelerat “la tendència a reconèixer el canvi climàtic i la sostenibilitat com a aspectes clau sobre els que posar el focus”. En conseqüència, “ara hi ha compromisos polítics reals que deriven d'aquest reconeixement”, va afegir.

“Redistribució tectònica de capital vers la sostenibilitat”

Hildebrand va dir que “tenim per endavant una transformació sistemàtica de l’economia global” que requerirà d’un “ingent volum d’inversions” i que “serà el capital privat el que n’haurà d’assumir la part més important”. El directiu de la major gestora de fons del món va assegurar que “el capital privat ha reconegut que el risc climàtic és un risc d’inversió”, va precisar que “es perdria l’equivalent a un 25% del PIB mundial durant els propers 20 anys” si no es prenen mesures des de l’àmbit governamental i va afirmar que aquesta “redistribució tectònica de capital vers la sostenibilitat” suposa “una oportunitat per als països, per a les empreses i per als inversors”.

Objectius realistes, ambiciosos i mesurables

El president de Naturgy, Francisco Reynés, va defensar, des de l’òptica de la gestió empresarial, que és compatible la “creació de valor financer” per a l’accionista amb la introducció de nous aspectes vinculats a la sostenibilitat i la responsabilitat corporativa que puguin incorporar-se de forma progressiva en la comunicació a les diverses parts interessades de la companyia.

També va voler transmetre la idea que “els objectius mediambientals en l’àmbit empresarial han vingut per quedar-se perquè són una exigència del conjunt de la societat” i que, alhora, aquest nou paradigma suposa una “oportunitat”. Va ponderar que els objectius han de ser “realistes, ambiciosos i mesurables” i va alertar que “la transició energètica demana temps i exigeix fortes inversions”.

Propòsits i beneficis: “dues cares de la mateixa moneda”

El conseller delegat de Repsol, Josu Jon Imaz, va remarcar que “el propòsit i els beneficis són les dues cares de la mateixa moneda”. D’acord amb el directiu, la consecució de beneficis –de vegades en més el curt termini, és a dir, “trimestre rere trimestre– és el que permet la creació de valor en el llarg termini i és la condició que possibilita l’assoliment del propòsit.

Aquí va apuntar la necessitat d’una “gran coalició” tant a nivell intern (junta directiva) com també en relació amb els conjunt d’accionistes a fi i efecte de conduir l’empresa en la direcció que faci compatible el curt i el llarg termini: “cal una visió clara, un full de ruta i objectius mesurables”. I des de la seva posició com a conseller delegat va explicar que “disposem de mètriques de l’empresa relacionades amb aquests objectius que donen forma a la nostra estratègia de llarg termini”.

I el capitalisme?

Sobre la noció mateixa del capitalisme i la conveniència d'una eventual reformulació del model per adaptar-lo als desafiaments que encara la humanitat, Imaz va admetre que aquesta “és una tasca enorme” si el que es pretén és atribuir el rol protagonista del canvi a les empreses i va assenyalar que la seva “petita contribució” ha de venir donada per “la preservació de valor, en un sentit ampli, per a la comunitat amb la que interactuem, i per la defensa dels llocs de treball”. Reynés va plantejar que, des d'un punt de vista general, “avui estem molt millor del que estàvem a principis del segle XX”, i que això, en bona mesura, “és gràcies al capitalisme”, però va reconèixer que “el sistema no és perfecte” i que “cal readaptar-lo” a un context com l'actual marcat per la lluita contra el canvi climàtic, la necessària reducció de la pobresa i el respecte a les minories, entre altres factors. L'apunt crític més explícit va provenir de Hildebrand: “a principis dels anys 2000 el capitalisme va estar massa enfocat a la maximització del benefici”, va sentenciar.

Les reflexions dels tres directius van acabar per dibuixar una conclusió compartida: el “paper determinant” dels inversors activistes en la construcció d'un capitalisme “més inclusiu i més just”.

El model territorial per millorar l'economia espanyola

- Alberto Núñez Feijóo, president de la Xunta de Galicia (online)
- Juan Manuel Moreno Bonilla, president de la Junta d'Andalusia
- Ximo Puig, president de la Generalitat Valenciana
- Francina Armengol, presidenta del Govern de les Illes Balears

Sessió presidida per Teresa Garcia Milà, directora de la Barcelona Graduate School of Economics

El model territorial espanyol ha estat un “focus d'atenció” del Cercle d'Economia, que advoca per un model econòmic “multipolar i territorialment equilibrat”, la reforma del model de finançament autonòmic amb “més responsabilitat fiscal” i un esquema territorial basat en la “pluralitat i la cohesió”. Des d'aquest posicionament, Teresa Garcia Milà va cedir la paraula als presidents i la presidenta de quatre comunitats autònomes que comparteixen el fet “d'estar situades en la perifèria”.

Quatre visions perifèriques del model autonòmic

Per via telemàtica, el president de la Xunta de Galícia, Alberto Núñez Feijóo, va destacar la “descentralització” de l'Estat de les autonomies: “el 50% de la despesa pública la gestionem les comunitats autònomes”, va

Javier Faus, Juan Manuel Moreno Bonilla, Francina Armengol, Ximo Puig i Miquel Iceta (d'esquerra a dreta)

Alberto Núñez Feijóo (a la pantalla). Ximo Puig, Juan Manuel Moreno Bonilla, Francina Armengol i Teresa García Milà (d'esquerra a dreta)

precisar. Va lloar una Constitució del 1978 “pactista i apartidista” afavoridora de la coexistència “d’expressions polítiques divergents” i d’avanços en matèria “identitària, política, administrativa i econòmica”. Va titllar de “perfectible i útil” el model sense deixar de remarcar que es basa en la “corresponsabilitat”: “no és coherent la queixa constant i al mateix temps no voler participar en la seva actualització”. I va defensar la “cogovernança”.

El president de la Junta d’Andalusia, Juan Manuel Moreno Bonilla, va ser clar: “el model autonòmic ha estat un èxit” que ha permès “un procés ordenat de descentralització sense parangó en altres països del nostre entorn occidental”. Va reconèixer que la pandèmia –“un test molt dur per al conjunt d’administracions públiques”– havia mostrat que “en matèria de cooperació i coordinació hi ha llacunes que cal superar i millorar”: “en termes d’eficiència per a la ciutadania, hem fallat en algunes ocasions”, va entonar el mea culpa. I va fer seva la necessària i doble assumpció “d’exigència i lleialtat institucional” per part de cadascuna de les comunitats autònomes i els seus presidents.

El president de la Generalitat Valenciana, Ximo Puig, va destacar “l’èxit” de l’Estat autonòmic pel que suposa “d’aterratge a l’Espanya real”, per afegir a continuació que el model “està esgotat en alguns aspectes i li cal una actualització”. I va indicar quins

són, en el seu parer, els cinc principals desafiaments: la descentralització insuficient per acabar amb una “realitat de megacentre” limitadora de les oportunitats de la perifèria; l’existència d’un impuls independentista a Catalunya que demana “cercar punts d’encontre” per enfortir el país; la incapacitat de resoldre la divergència de rendes entre comunitats; l’existència d’una “Espanya invisible” on sembla que “mai no hi passa res i sí que hi passen coses”; i el despoblament de determinades zones del país per l’absorció de població per part de les grans metròpolis.

La presidenta del Govern de les Illes Balears, Francina Armengol, va sostenir que la “pluralitat i la diversitat” d’Espanya eren la seva “força i riquesa”, va posar en valor la descentralització realitzada i va advocar per avançar cap a un estat més federal que es fonamenti en “el pacte, l’acord i la presa de decisions conjuntes”. Va evocar també les virtuts de la cogovernança: “cal aprofundir encara més”, va sentenciar. Va exclamar que “és injust que tota la riquesa que es concentra en una única comunitat autònoma –això és, Madrid– no es reparteixi entre tots els territoris espanyols”. I va convidar el Govern català a “sumar-se a les taules multilaterals” en el context de les negociacions per a la reforma del model de finançament.

Ximo Puig, Juan Manuel Moreno Bonilla, Francina Armengol i Teresa Garcia Milà (d’esquerra a dreta)

Ximo Puig, Juan Manuel Moreno Bonilla, Francina Armengol i Teresa Garcia Milà (d’esquerra a dreta)

Queixes pel model “radial i centralitzat” d’infraestructures

Els quatre mandataris van coincidir en la queixa pel model “radial i centralitzat” d’infraestructures i en el clam per la reforma “dialogada i consensuada” d’un model de finançament que respecti la “suficiència financera” de les comunitats autònomes. En aquest punt van opinar que l’actual sistema era “obsolet”, “injust en alguns termes” i “poc transparent”. També, un prec compartit: que el Govern espanyol “exerceixi el seu lideratge” per coordinar i bastir un model que “corregeixi l’infrafinançament”, però sense renunciar a la “corresponsabilitat” en allò que fa referència a la gestió de la despesa per part de les comunitats.

A nivell personal, Feijóo va plantejar que “el cost efectiu del servei és clau en la configuració del repartiment dels recursos” per a cada comunitat autònoma; Puig va defensar que en la reforma fiscal iniciada pel Govern espanyol “han de poder prendre-hi part les comunitats autònomes”; Armengol va “convidar” el Govern català a sumar-se a les taules multilaterals en benefici de la ciutadania de Catalunya i a fi i efecte d’assolir acords en base a la “realitat plural espanyola”; i Moreno va posar en valor els “estrets llaços culturals i econòmics existents entre Catalunya i Andalusia des de fa molts anys”.

I una conclusió final: que el poder de l’Estat “basculi” cap a la perifèria i que això tingui efectes tangibles en “matèria política i en matèria econòmica”.

David Pellicer, Javier Goyeneche, Laura Urquizu, Pedro Fontana i Joaquín Cuenca (d'esquerra a dreta)

Joaquín Cuenca, David Pellicer i Javier Goyeneche (de izquierda a derecha)

Premi José Manuel Lara a l'ambició i el propòsit empresarial

- Joaquín Cuenca, fundador de Freepik Company
- Javier Goyeneche, fundador Eco Alf
- David Pellicer, fundador Etnia Barcelona

Sessió presidida per Pedro Fontana, president de la Fundació Cercle d'Economia i moderada per Laura Urquizu, membre de la Junta Directiva del Cercle d'Economia

El president de la Fundació Cercle d'Economia, Pedro Fontana, va posar en context la seva intervenció i el contingut de la sessió: “en només dues edicions el Premi José Manuel Lara s'ha convertit en una part fonamental de les reunions del Cercle d'Economia i és una cita obligada per tots aquells que volem reconèixer i estimular l'esperit emprenedor”. Va recordar la figura de José Manuel Lara com algú que sintetitzava “l'ambició i el propòsit; l'empresari i el burgès; l'entrega a la seva empresa i el compromís amb el benestar i el progrés col·lectius”, i va evocar el seu caràcter “lliure” amb què expressava les seves conviccions i idees.

En definitiva, volem “reconèixer aquelles persones que, des de l'ambició, creen una empresa, la fan

créixer i la saben dotar d'un propòsit". Verbalitzat el context, Fontana va donar pas als ponents.

En definitiva, se quiere “reconocer a aquellas personas que, desde la ambición, crean una empresa, la hacen crecer y la saben dotar de un propósito”. Verbalizado el contexto, Fontana dio paso a los ponientes.

Passió, atreviment, honestedat...

La conductora de la sessió, Laura Urquizu, membre de la Junta Directiva, va demanar als tres guardonats un consell per als emprenedors incipients. David Pellicer va triar “la passió i l'honestedat”, perquè “això es reflecteix en el producte”; Javier Goyeneche va suggerir “valentia i innovació” per aportar “un valor diferencial en relació a allò que ja existeix en el mercat”; i Joaquín Cuenca va optar per la màxima que s'ha aplicat: “centrar-se, entendre que la tecnologia no és un fi en si mateix i que l'objectiu és donar un servei a l'usuari”.

Interpel·lats sobre la idea de propòsit, Cuenca va defensar que “cada empresa té un cor diferent” i que amb Freepik Company van voler que “el disseny gràfic d'alta qualitat fos accessible per a tothom”. Impulsor de la marca de moda sostenible Eco Alf, Goyeneche va argumentar que “empreses i emprenedors tenim una responsabilitat enorme per crear

empreses que ens portin cap a un món millor”. Creador de la marca d'ulleres de qualitat i disseny Etnia Barcelona, Pellicer va advocar per “no deixar d'aprendre i fer que les persones que treballen a la companyia lluitin per un projecte que considerin seu”.

Ecosistema emprenedor a Espanya: el repte de la dimensió

“Pas a pas, objectiu a objectiu i fer les coses bé”, va ser la recepta de Pellicer per “escalar el negoci”. “Jo crec molt en les persones: són la matèria prima de la que es nodreixen les startups”, va expressar Cuenca, que va afegir l'opció “d'atraure” altres emprenedors digitals que en el passat ja han tingut èxit i que ara, “amb els seus recursos, amb l'experiència adquirida i amb el seu coneixement d'altres possibles inversors”, podrien dinamitzar l'ecosistema a Espanya. Per la seva part, Goyeneche va ser enfàtic i entenedor: “manca finançament, finançament i finançament”.

Van coincidir tots tres en la “importància fonamental” d'una educació que “motivi” en l'aprenentatge i en el progrés personal com a factor dinamitzador de l'emprenedoria. Però Joaquín Cuenca va lamentar que Espanya encara no hagi aconseguit situar cap universitat en el Top 100 mundial i que “sorgeixin moltes més empreses de les universitats d'Estats Units que de les espanyoles”.

Còctel Reunió Cercle d'Economia 2021

Patrocinat per Estrella Damm

En el marc de la Reunió Cercle d'Economia, Estrella Damm va oferir un banquet a l'Hotel W per als socis i ponents a les jornades. El còctel va comptar amb un menú servit per alguns dels millors xefs catalans. Es va voler posar en relleu el gran valor de la nostra gastronomia i la importància de el sector de la restauració com motor econòmic. Un exemple de sector creatiu, resilient, sostenible i inclusiu, que ha demostrat una gran capacitat de transformació per fer front a la pandèmia i afrontar els nous reptes que li depara el futur.

18 de juny

Els reptes de l'economia espanyola II

– Nadia Calviño, vicepresidenta segona i ministra d'Afers Econòmics i Transformació Digital

Sessió presidida per Javier Faus, president del Cercle d'Economia

Donant inici al tercer i darrer dia de Reunió, Nadia Calviño, vicepresidenta segona i ministra d'Afers Econòmics i Transformació del Govern espanyol, va ser l'encarregada de començar la segona de les tres sessions dedicades a “Els reptes de l'economia espanyola”, dirigida per Javier Faus, president del Cercle d'Economia.

Calviño va començar destacant la relació positiva entre una campanya de vacunació que s'està executant a “velocitat de creuer” i un augment de la confiança entre els ciutadans i les empreses. En paraules de la ministra, “l'economia espanyola ha entrat en una nova fase, la recuperació està en marxa i a poc a poc anem tancant la bretxa que ha obert aquesta pandèmia”. Aquesta reactivació s'està produint, segons va defensar la ponent, per la resposta que el Govern espanyol i la Unió Europea han donat a aquesta pandèmia, molt diferent a la de

Nadia Calviño i Javier Faus (d'esquerra a dreta)

Nadia Calviño

l'anterior crisi financera. Calviño va reafirmar-se en quant a les mesures dutes a terme per l'executiu espanyol "per protegir el teixit productiu, l'ocupació i les rendes de les famílies, fet que ha evitat un escenari catastròfic".

Tot i això, el veritable repte, segons Calviño, no és aconseguir només un repunt de l'economia, sinó consolidar una recuperació sòlida que pugui modernitzar l'estructura econòmica del país i poder afrontar i corregir els desequilibris actuals. En aquest sentit, Espanya busca un creixement més inclusiu i sostenible en la seva recuperació post covid. Concretant aquesta exposició, la vicepresidenta segona va destacar fins a quatre prioritats en política econòmica fonamentals per a la resta de 2021. En primer lloc, continuar activament amb la campanya de vacunació destacant el binomi salut i economia. En segon lloc, mantenir l'estabilitat econòmica i financera amb una política fiscal i monetària coordinada a nivell europeu i global. En tercer lloc, seguir protegint el teixit productiu, l'ocupació i les rendes. En últim i quart lloc, executar el pla de recuperació europeu per aconseguir un creixement més inclusiu i focalitzat en els més joves.

Per aconseguir tots aquests objectius, que haurien de ser beneficiosos per a Catalunya i per al conjunt d'Espanya, Calviño va instar a "remar tots en el mateix sentit" per aprofitar l'oportunitat històrica

que suposen els fons "Next Generation". La vicepresidenta segona va recordar que el pla de recuperació presentat per Espanya compta ja amb el vistiplau de la Comissió Europea i va assegurar que aquest 2021 ja arribaran 19.000 milions d'euros per reactivar i modernitzar l'economia espanyola i superar la crisi provocada per la pandèmia. En aquest sentit, i fent una clara al·lusió al conflicte català, Calviño va demanar "canalitzar tota l'energia en aquesta direcció positiva, deixant enrere xocs absolutament improductius que solament condueixen a la ruptura de la societat i a carrerons sense sortida".

Llegat d'una pandèmia i raons per creure en una recuperació econòmica i social

– Jaume Giró, conseller d'Economia i Hisenda

Sessió presidida per Javier Faus, president Cercle d'Economia

Sota el títol “Llegat d'una pandèmia i raons per creure en la recuperació econòmica i social”, el conseller d'Economia i Hisenda de la Generalitat, Jaume Giró, va voler desmuntar en la seva ponència el relat de la decadència econòmica catalana durant els anys del “procés” sobiranista previs a la Covid-19. El seu discurs, que es va produir el matí de l'última jornada de la Reunió del Cercle d'Economia 2021, va contrastar amb el de l'anterior ponent, la vicepresidenta segona i ministra d'Economia i Empresa del Govern d'Espanya, Nadia Calviño, que havia assegurat poc abans que la recuperació econòmica de Catalunya i del conjunt de l'Estat passa per deixar enrere “xocs absolutament improductius que només porten a la ruptura de la societat i a carrerons sense sortida”.

La intervenció de Giró es va dividir en tres blocs temporals: passat, present i futur. A l'abordar d'on venim, va recordar uns anys “d'altíssima intensitat” política en què “es va instal·lar el mantra” que la

Jaume Giró

manera de governar Catalunya i les contínues mobilitzacions independentistes “repercutien directament en la fortalesa de la nostra economia”. El conseller, però, va mostrar diverses dades per desmentir que “la fuga d'empreses” amb seu al territori català durant l'any 2017 estigués provocant “una hemorràgia espontània i incontenible” que deixaria l'economia “en coma”: va ressaltar que, entre 2014 i 2020, Catalunya va tenir un creixement mitjà anual del PIB d'un 2,8%, un 1% per sobre de la zona euro, i va destacar que, en el mateix període, l'atur va baixar de forma considerable, mentre que el nombre d'empreses exportadores regulars catalanes va passar de 1.400 a 17.000. També va denunciar “l'efecte aspirador” de Madrid sobre la resta d'Espanya, però va aclarir que el PIB de Catalunya s'ha mantingut estable en un 19% del conjunt de l'Estat en les darreres quatre dècades.

Per reforçar la seva visió, Jaume Giró va xifrar el dèficit fiscal català (a partir del mètode de flux monetari) en uns 16.945 milions d'euros, això és, uns 2.200 euros anuals que deixa de rebre cada ciutadà i que el conseller creu que “serien essencials per a les 42.000 llars amb una renda de 7.670 euros” que hi ha a Catalunya. “Si al dèficit d'inversions i al dèficit fiscal hi sumem l'emergència social que patim, podríem dir que qui no ha estat del tot solidari no és precisament Catalunya”, va afegir. I pel que fa a la inversió estatal, el conseller va recuperar dades recents del Ministeri d'Hisenda, segons les quals l'Estat va aportar 957

milions d'euros a Catalunya el 2020: la xifra –que suposa una inversió de 125 euros per habitant– va ser considerada insuficient per Giró, si es compara amb la mitjana estatal –162 euros/ciutadà– i amb la de certes comunitats autònomes que van rebre “per sobre de 300 euros”.

En referència al present, Giró va defensar la gestió de la pandèmia de la Covid-19 per part del Govern català, en la qual, segons el seu parer, es va prioritzar “salvar vides” abans que l'economia i va lamentar que “els marges de maniobra que ha tingut la Generalitat en la gestió de la crisi han estat estrets”. Va posar èmfasi en el fet que “la meitat” de totes les ajudes de les comunitats autònomes per la crisi pandèmica les ha proporcionat Catalunya, en concret, “1.800 milions d'euros han estat concedits per la Generalitat” d'un total de 3.600 milions a tot Espanya.

Pel que fa al futur, el ponent va apuntar que “a poc a poc ens apropem a la normalitat econòmica” amb unes projeccions de creixement del PIB per a Catalunya del 6% per al 2021 i del 5,2% per al 2022. Giró va assegurar que es cercaran consensos per aprovar aviat els pressupostos de l'any vinent, que al seu parer són bàsics per garantir la recuperació: seran uns comptes públics –va apuntar– centrats en les polítiques socials de salut i habitatge, que alhora inclouran la creació d'un fons d'inversió per a projectes de recerca i oferiran estímuls a l'economia productiva per generar

ocupació. Giró va citar tres “incerteses” que poden condicionar l'èxit dels pressupostos: l'objectiu de dèficit per a Catalunya marcat pel Govern espanyol – actualment de l'1'1%, podria reduir-se al 0'6% el 2022 segons ha indicat l'executiu de Pedro Sánchez a Brussel·les–, la despesa ja compromesa –suposarà el 85% de total dels futurs comptes– i la “dependència financera” que el territori català té respecte al conjunt d'Espanya, ja que “el 81,5% dels seus ingressos depenen de les transferències de l'Estat”.

Quant als fons europeus Next Generation, el conseller va assegurar que el Govern català “ja ha fet els deures” amb la identificació de 27 projectes estratègics que “es podrien finançar demà mateix” per encaminar Catalunya cap al creixement en àmbits estratègics com la indústria, la recerca i la innovació, la digitalització, la transició ecològica o la societat del coneixement. Per fer-ho possible, Giró va reclamar al Govern espanyol un model “d'autèntica cogestió” dels fons que eviti que la Generalitat n'esdevingui “una simple gestoria” i va anunciar la creació de la Secretaria d'Afers Econòmics i Fons Europeus dins del Departament d'Economia i Hisenda. “El teixit empresarial i social del país s'hi juga molt”, va concloure.

Els reptes de l'economia espanyola III

- Carme Artigas, secretària d'Estat de Digitalització i Intel·ligència Artificial
- José Luis Bonet, president de la Cámara de Comercio de España
- José Ignacio Goirigolzarri, president de CaixaBank

Sessió presidida per Núria Mas, membre de la Junta Directiva del Cercle d'Economia

La tercera i última sessió dedicada a “Els reptes de l'economia espanyola” en el marc de la Reunió del 2021 va estar moderada per Núria Mas, membre de la Junta Directiva del Cercle d'Economia, qui va fer una introducció sobre com ha afectat la crisi a Espanya. En la seva intervenció, Mas va centrar-se en les perspectives de recuperació econòmica en un futur pròxim si es du a terme una inversió adequada dels fons europeus i s'executen les reformes necessàries. Posteriorment, tres van ser els ponents de la sessió: Carme Artigas, secretària d'Estat de Digitalització i Intel·ligència Artificial, José Luis Bonet, president de la Cambra de Comerç d'Espanya i José Ignacio Goirigolzarri, president de Caixabank.

José Ignacio Goirigolzarri, Carme Artigas, Núria Mas i José Luis Bonet (d'esquerra a dreta)

José Luis Bonet

El primer en intervenir va ser Goirigolzarri, que va identificar com a factor clau la baixa productivitat d'Espanya en els últims anys respecte altres països europeus. Per millorar-la -"de forma qualitativa i constant", va matisar- va destacar la necessitat d'aplicació de polítiques d'oferta: "no millorarem la productivitat del país amb polítiques de demanda", va sentenciar. Des d'aquesta òptica, va reflexionar que "ara, amb els fons europeus, tenim una oportunitat molt important per finançar els canvis necessaris en termes de polítiques d'oferta". Goirigolzarri, que va reivindicar el desenvolupament de polítiques que fomentin l'educació, la formació contínua i la formació professional, també va remarcar la importància del capital humà en la productivitat d'un país i va lamentar que Espanya, tot i tenir "gent molt preparada", compta amb un dèficit: el d'un elevat percentatge de població sense formació digital. Per això, el president de Caixabank creu que "les empreses han d'assumir responsabilitats i implicar-se" per assolir el repte de la digitalització i de la transformació de l'economia, en el qual cal "un millor acompanyament als ciutadans per tal que puguin tornar al mercat laboral" amb les capacitats necessàries. A més, va voler afegir que en el seu sector, el bancari, les persones mai deixaran de ser importants, per molt que s'implantin polítiques digitals que millorin l'atenció del client i agilitzin els processos. I quant al model futur de banca sorgit de la transformació tecnològica, va exposar que "la gran diferència entre les entitats excel·lents i les mediocres serà el

compromís, la preparació, la il·lusió i la proximitat de les plantilles i els equips”.

La següent en intervenir va ser Carme Artigas, qui va destacar el talent i la innovació com a infraestructures clau per a la transformació digital d’Espanya. “Hi ha d’haver un canvi del model productiu, que ha de ser més resilient, verd i digital”. Per tant, Artigas creu que cal una major contribució digital al PIB espanyol per garantir la recuperació econòmica, ja que la “la digitalització és quelcom transversal”. En paraules de la secretària d’Estat, “hem de moure l’economia cap a sectors de major valor afegit, i més intensius en talent i coneixement”. Finalment, va destacar que en serveis digitals a l’administració i en xarxes de connectivitat de banda ampla Espanya se situa entre els millors països d’Europa. Però, malauradament, el país pateix la “dèbil digitalització de les pimes” i les “poques habilitats tecnològiques de la ciutadania”. En relació amb els fons europeus, Artigas va detallar que es preveuen inversions en la connectivitat (com el 5G), en competències digitals, en digitalització de les pimes, en transformació de l’administració, en intel·ligència artificial i en ciberseguretat. Per últim, va apuntar que aviat seran molt rellevants els sectors estratègics basats en “l’economia de les dades”, entre els quals es troben la salut digital, la mobilitat sostenible, l’agroalimentació tecnològica o el turisme intel·ligent.

Finalment, José Luis Bonet va posar èmfasi en l’oportunitat històrica dels fons europeus per transformar el teixit productiu. A més, va destacar la importància de la internacionalització i de l’emprenedoria per potenciar l’economia d’Espanya. Bonet va insistir també en la funció de les cambres de comerç, que acompanyen les administracions i els treballadors i, per tant, fomenten la col·laboració público-privada. Pel que fa a la transformació econòmica del país, Bonet va considerar que “a l’estructura de les pimes és on més ens la juguem, així com en el reciclatge necessari de moltes persones”.

José Ignacio Goirigolzarri

El presidente del Cercle reb a Pedro Sánchez, president del Govern d'Espanya

Pedro Sánchez

Sessió de cloenda

– Pedro Sánchez, president del Govern d'Espanya

Sessió presidida per Javier Faus, president del Cercle d'Economia

La sessió de cloenda va comptar amb la participació de Pedro Sánchez, president del Govern d'Espanya. Prèviament, Javier Faus, president del Cercle d'Economia, va dedicar unes paraules al líder socialista, amb qui va compartir les esperances i temors de l'empresariat català dins del nou context polític, així com va comentar la situació general d'Espanya a partir de quatre conclusions basades en reflexions dels membres del Cercle. En primer lloc, Faus va destacar l'ambició i l'optimisme d'aquesta institució durant aquestes jornades, on s'ha respirat un clima de veritable voluntat de reconstrucció i de recuperació. En segon lloc, va ressaltar que “Espanya té una oportunitat extraordinària, però s'ha de mirar a llarg termini i no canviar polítiques cada quatre anys”. Així, Faus va demanar a Sánchez un assentament de la visió de país comuna entre totes les institucions i administracions basada en el diàleg i la cooperació. En tercer lloc, el president del Cercle va posar al centre els emprenedors, les pimes, els autònoms i les grans empreses apostant per una fiscalitat amb “intel·ligència estratègica” que permeti atraure talent. En aquest sentit, va posar d'exemple les polítiques del “govern d'esquerres” de Portugal mostrant-se convençut que

“el futur serà d’aquells països que sàpiguen atraure talent”. En quart lloc, Faus va manifestar la posició del Cercle favorable a “una Espanya menys radial, més alemanya que francesa, i on es reparteixin millor els beneficis de la centralitat”. Finalment, va destacar que el conflicte català havia deixat de ser un problema territorial de l’Estat per esdevenir “el problema espanyol”. Per abordar-lo, va apostar per tenir “la llei com a marc i la paraula com a instrument” amb una dialèctica centre-perifèria. Sent conscient de les dificultats de desenvolupar un model federal a Espanya, Faus va demanar a Sánchez l’aplicació de reformes estatutàries i es va mostrar favorable als indults i a totes les mesures legals que siguin un pas per al diàleg. Per últim, va manifestar la necessitat d’una entesa “amb cessions recíproques” per “evitar una decadència major per a Catalunya i Espanya”.

El president del Govern d’Espanya, Pedro Sánchez, va començar el seu discurs amb un to optimista i alhora prudent. Va considerar que “els optimistes, des del punt de vista del creixement econòmic, l’encertaran i potser es quedaran curts”, en referència a les bones perspectives de creixement per Espanya, que “superarà totes les previsions”. En conseqüència d’aquest optimisme, el president espanyol va aprofitar la sessió per fer l’anunci de la convocatòria d’un Consell de Ministres extraordinari el dijous 24 de juny, en el qual es va aprovar la retirada de l’obligatorietat de l’ús de mascarates en l’espai públic a tot el territori espanyol a partir del dia 26 del mateix mes. Amb aquest anunci, Pedro

Sánchez va exemplificar la bona situació d’Espanya enfront la pandèmia, amb una economia i ritme de vacunació creixents. Tot i això, va voler agrair la disciplina de la societat espanyola en el seu conjunt, així com la feina dels professionals essencials i del sector empresarial durant aquests últims mesos. Com a cap de l’executiu, va destacar el compliment dels objectius estratègics marcats des del Govern central, que va treballar en coordinació amb la resta de les administracions espanyoles durant la pandèmia de Covid-19.

Des del punt de vista econòmic, Sánchez va destacar les grans qualitats d’Espanya i va considerar que el país serà capaç de recuperar-se i transformar-se amb una millora que sigui “justa i duradora, reconvertint sectors estratègics del nostre sistema productiu”. Davant del desplomament de diversos sectors i la contracció de l’economia, el president espanyol va recordar el desplegament de protecció social “sense precedents” fet pel Govern d’Espanya i l’actuació de l’executiu en base al coneixement científic, dels experts, dels professionals sanitaris i de la solidaritat civil. Tot això va facilitar, segons Sánchez, la posada en marxa d’una estratègia de vacunació “que està funcionant” i l’obertura de les escoles durant tot el curs. Així doncs, Sánchez va destacar que l’objectiu de sostenir i mantenir l’economia s’ha complert, amb la previsió d’una recuperació econòmica intensa i poderosa. Arran de l’aprovació per part de la Comissió Europea del pla de recuperació presentat per l’executiu espanyol, Sánchez va

manifestar les bones sinergies i coherència de les reformes que es duran a terme en relació amb les necessitats i reptes d'Espanya, per fer un país “més verd, més digital i més resilient”.

Sánchez va mostrar la seva aprovació a les reflexions fetes pel president del Cercle, Javier Faus. En primer lloc, va compartir la necessitat d'un full de ruta estratègic en base als fons de recuperació europeus. Seguidament, va defensar una millor i major cohesió social i territorial, així com una igualtat de gènere real. En segon lloc, va destacar que el desplomament de l'economia podrà ser superat gràcies als fons europeus. En tercer lloc, va celebrar el talent empresarial i la capacitat emprenedora com a trets característic del país. En quart lloc i en relació amb l'anterior, va ressaltar la necessitat de mà d'obra qualificada per acompanyar aquest talent, així com el potenciament de la formació professional. Per últim, va defensar la necessitat d'unitat i estabilitat política per garantir que la recuperació es materialitzi.

D'altra banda, el president espanyol va enumerar alguns projectes beneficiosos per a Catalunya i per a Espanya que veuran la llum gràcies als fons europeus, com són la reconversió de la indústria de l'automòbil amb la creació de vehicles elèctrics, el reforç del supercomputador de Barcelona, el completament del Corredor del Mediterrani o la finalització de les estacions i línies de Rodalies a Catalunya. Amb aquesta exemplificació, Sánchez va mostrar els beneficis d'una desitjable normalització de la situació política a

Catalunya, tot i remarcar que “no existeixen dos models enfrontats, sinó dos models diferents”. Així doncs, el president espanyol va apostar per una distensió del conflicte polític apostant per l'entesa, el diàleg i la concòrdia, però destacant també que aquesta és una feina de la societat en el seu conjunt, no només de dos governs.

En la part final del seu discurs, Sánchez es va centrar en la joventut i en la necessitat d'atraure talent per reforçar un mercat laboral feble i empobrit. El president espanyol va remarcar que “els joves han de ser el centre de les nostres polítiques públiques”. Així, va avançar la creació d'un pla d'habitatge pel lloguer assequible i també va fer una aposta per la igualtat d'oportunitats per acomiadar la seva intervenció: “Si volem que els més desfavorits creguin en la justícia social, donem-li oportunitats. Si volem que les dones millorin encara més la nostra societat, creem oportunitats reals d'igualtat”.

Pedro Sánchez i Javier Faus (d'esquerra a dreta)

Javier Faus, Pedro Sánchez i Mario Draghi (d'esquerra a dreta)

Premi Cercle d'Economia a la construcció europea

– Mario Draghi, president del Consell de Ministres d'Itàlia i president del Banc Central Europeu entre el 2011-2019

Sessió presidida per Javier Faus, president del Cercle d'Economia i José Manuel González-Páramo, membre de la Junta Directiva del Cercle d'Economia

L'últim acte de la Reunió del 2021 va estar protagonitzat per Mario Draghi, president del Consell de Ministres d'Itàlia i expresident del Banc Central Europeu entre el 2011 i el 2019, que va ser reconegut amb el primer Premi Cercle d'Economia a la Construcció Europea. En una sessió que va comptar amb Javier Faus, president del Cercle, i amb José Manuel González-Páramo, membre de la Junta Directiva de la institució, Draghi va rebre el reconeixement al costat de Pedro Sánchez, president del Govern d'Espanya.

Després de les intervencions prèvies d'agraïment a Draghi, el polític i economista italià va pujar a l'escenari per dur a terme el seu discurs. Primer, va recordar els orígens del Cercle d'Economia ressaltant el caràcter europeista de l'organització. A continuació, va citar referències comunes entre Itàlia i Espanya, i va abordar com ambdós països han afrontat i patit de manera

semblant la pandèmia durant l'últim any, tant sanitariament com econòmicament. També va destacar la bona estratègia de vacunació duta a terme per la Unió Europea i com això ha permès que les economies europees es recuperin i “la confiança retorni a les famílies i empreses”. En aquest sentit, va recordar que Espanya i Itàlia són dues de les potències amb millors perspectives de creixement.

Draghi, en relació amb el seu passat com a banquer, va voler destacar els esforços realitzats tant pels bancs com pels governs per impulsar polítiques fiscals i monetàries capaces de contenir un empitjorament de la situació econòmica i que han ajudat a salvaguardar milions de llocs de treball. El camí, en qualsevol cas, no serà fàcil i l'economista italià va ressaltar que “el nostre objectiu ha de ser el de tornar a nivells de creixement econòmic previs a la pandèmia. Només així podrem dir que hem superat la crisi. Per això hem de fer esforços addicionals”. També va advertir que la pandèmia no està acabada, i que encara queda molt per poder vacunar en condicions els països més pobres, el que posa de manifest que aquesta crisi ha generat encara més injustícia i desigualtat. En aquest sentit, va emfatitzar que “la recuperació ha de ser sostenible i equitativa”, ja que “en els últims anys, a nivell europeu, hem oblidat la cohesió social”.

Davant d'aquestes conseqüències negatives, Draghi considera que els europeus “vam donar per garantida la democràcia, i hem ignorat els riscos del populisme”. Finalment, va voler destacar la importància de les polítiques actives al mercat laboral en favor de les dones i dels joves, sense oblidar tampoc l'atenció al canvi climàtic. Amb una referència a Jean Monnet, que en el seu moment va assegurar que “Europa es construirà a través de les crisis i de les solucions a aquestes crisis”, Draghi va acabar el seu discurs fent recordant que la recuperació requereix coordinació, enfortiment de les institucions i confiança recíproca, així com unitat entre els estats membres per superar els reptes d'una societat cada cop més complexa.

El president del Cercle reb a Mario Draghi

Pedro Sánchez, Mario Draghi i Javier Faus (d'esquerra a dreta)

Mario Draghi

José Manuel González Páramo

Mario Draghi, Javier Faus i Pedro Sánchez (d'esquerra a dreta)

Discursos del president del Cercle d'Economia, Javier Faus

Discurs inaugural de la XXXVI Reunió Cercle d'Economia

16 DE JUNY

President, amigues i amics, benvinguts a la trenta-sisena Reunió Cercle d'Economia, que celebrem amb el títol “La Gran Reconstrucció: reptes i oportunitats per a l'empresa, l'economia i la política”.

Donem una benvinguda especial al Molt Honorable Senyor Pere Aragonès, president de la Generalitat de Catalunya. Moltes gràcies, president, per haver acceptat la nostra invitació per inaugurar la Reunió amb la vostra intervenció, que, com us imagineu, ha generat una enorme expectació al ser la primera que feu en clau econòmica després de prendre possessió del càrrec.

Abans de començar, voldria tenir un record per a tots els afectats per la terrible pandèmia de la covid-19 i alhora un reconeixement a tots els servidors públics i privats que aquests mesos han mantingut oberta l'activitat de manera abnegada. Evidentment, al personal

sanitari, però també al del món educatiu, a l'essencial en fàbriques, logística, subministraments i tants i tants altres. Moltes gràcies. I un record molt especial per als socis del Cercle que ens han deixat durant aquests dos anys.

No han estat, no són, temps fàcils. No ens vèiem d'ençà del maig del 2019. Ja han passat dos anys. I us vull agrair de tot cor la vostra lleialtat i fidelitat a la institució. Així com la vostra paciència en el seguiment de tants actes per streaming i per algunes incomoditats logístiques que de ben segur ens trobarem els propers 2 dies. Us agraeixo la vostra comprensió.

Aquest any hem dissenyat un programa molt ambiciós: abordar els reptes del nostre temps de Barcelona, Catalunya, Espanya i Europa. Disposem de ponents de molt alt nivell, als quals vull agrair la seva disponibilitat. Aquestes jornades les farem per segona vegada a Barcelona; la primera va ser amb motiu del nostre 50è aniversari. Agraïm a la ciutat la seva hospitalitat. Barcelona sempre ha estat una prioritat per al Cercle i demà dedicarem una taula a la seva competitivitat global.

Celebrem aquest retrobament amb un objectiu: que divendres sortim més confiats en les nostres possibilitats. Sense autocomplaença, amb exigència cap a nosaltres mateixos i cap a les nostres institucions, però amb optimisme. Barcelona, Catalunya, Espanya, tenen reptes formidables, però s'han esdevingut condicions històriques per començar una gran reconstrucció. Ningú entendria que no aprofitéssim aquesta oportunitat.

És el moment d'activar-nos. És el moment de posar-nos en marxa, de posar-nos a treballar, de gestionar el dia a dia amb pragmatisme i excel·lència i, alhora, de projectar el país que volem amb ambició. Fa deu anys que Catalunya viu en en una paràlisi. Ho hem denunciat moltes vegades i avui, sense retrets, ho reiterem en presència del president de la Generalitat. Alhora et volem felicitar president perquè els primers moviments del nou govern marquen una activació, uns primers passos, que valorem positivament.

President, sabéis bien que el Cercle apoya el diálogo, la concordia y las soluciones negociadas que respeten el marco legal. Creemos que se inicia un momento idóneo para explorar una solución que encauce el conflicto político que produce el encaje de Cataluña en España. Un conflicto que, además, provoca una división que tensiona nuestra sociedad, la catalana.

Debemos trabajar entre todos por un futuro de concordia que sane heridas y supere los desencuentros. Un futuro que exige de todos gestos de ida y vuelta que superen el conflicto y apuesten con generosidad y valentía por un mañana en común dentro del que nos reconozcamos lealmente en nuestra diversidad.

Hablamos de una oportunidad histórica de concordia que podremos materializar si somos conscientes de que tenemos por delante una responsabilidad colectiva que sume mayorías para el entendimiento y el consenso. Sin reproches. Con la mirada despejada que

hace posible que la mano tendida sea vista como una oportunidad para la reconciliación y el futuro. En este sentido, president, cualquier medida amparada por nuestro ordenamiento jurídico que fomente esta oportunidad, y los indultos lo son, tendrá el respaldo del Cercle.

Fa ara tres anys, també en unes jornades del Cercle, vàrem exposar en detall la nostra posició. Vam defensar llavors, i ho reiterem avui, un finançament més just per Catalunya, més inversions i un reconeixement a la seva realitat nacional. Un reconeixement concret i operatiu, que permeti adoptar polítiques sobre àmbits materials complerts, allò que constitueix el nucli d'una autonomia política autèntica. Sempre, vàrem dir llavors i insistim avui, amb pragmatisme, sense ruptures.

A esta, llamémosla tercera vía, le hemos añadido otro vector: el debate sobre un nuevo modelo territorial, otra manera de entender España desde la defensa de su diversidad y su complejidad. Una visión de Estado que ha de ser plural y dinámica a la hora de gestionar eficazmente la diversidad que aloja en su seno. No podemos ver a España con una sola mirada y de forma unidireccional, sino desde una suma de miradas que se cruzan y entrecruzan, que se solapan y superponen desde la periferia, o, mejor dicho, desde la intersección de las periferias, en una identidad plural que no ha de ver la diversidad como una amenaza, sino como una oportunidad para acceder mejor a las claves que definen la complejidad del mundo globalizado.

Por eso hemos invitado a los presidentes autonómicos de Valencia, Andalucía, Galicia e Islas Baleares, a los que quiero desde aquí agradecer muy especialmente su presencia mañana en estas jornadas. Hablar de modelo territorial español desde Barcelona nos parece especialmente interesante. El Cercle apoya una España menos radial, más alemana que francesa, donde se repartan mejor los beneficios de la centralidad, donde todas las regiones se puedan desarrollar plenamente. No pensando solo en Cataluña, sino precisamente en el conjunto de España.

President, Catalunya no es pot desentendre d'aquest debat. Al contrari, ho tindria que liderar, com ho ha fet al llarg de la nostra història, com s'hi han dedicat molts dels presidents de la Generalitat que us han precedit d'ençà del 1931.

Entrant ja a l'àmbit econòmic, volem parlar de creixement i d'eix social. No són incompatibles, ans al contrari: són les dues cares, imprescindibles, de la mateixa moneda. Em referiré succintament a totes dues qüestions.

Primer, l'activitat econòmica, el creixement. Necessitem créixer de manera sostenible, planificada, ordenada. Un creixement conscient i amb propòsit, compromès a complir els 17 Objectius de Desenvolupament Sostenible de les Nacions Unides. Però créixer, al cap i a la fi.

Ja vam veure el 2020 que el decreixement provoca més desigualtat, precarietat, patiment, i, en darrera instància, decadència. Per tant, demanem al nou govern de la Generalitat que s'allunyi de l'apologia del decreixement. Acabem de denunciar que sovint Madrid actua com una aspiradora de recursos; però, president, els empresaris ens quedem sense arguments quan també sovint som nosaltres mateixos, Catalunya, els que perdem oportunitats per la nostra manca d'ambició, per polítiques públiques contraries a la iniciativa privada o simplement per no tenir clares les prioritats.

Us demanem, president, que tingueu en compte aquestes premisses quan el Govern decideixi aspectes tan estratègics com el desplaçament de les renovables o l'ampliació de l'aeroport. Coneixeu bé la nostra posició en tots dos àmbits. Em fa l'efecte que un fracàs en aquests temes provocaria una enorme frustració.

La candidatura dels Jocs Olímpics d'Hivern Barcelona-Pirineus 2030 és un altre projecte de país que mereix la nostra atenció. Cohesionar el territori és fonamental, i aquest projecte té les bases per millorar la vida de les comarques pirinenques. Uns jocs sostenibles, sense instal·lacions inútils un cop s'hagin acabat. Amb aquesta premissa, el Cercle dona tot el suport a la iniciativa i es posa a disposició de les administracions per col·laborar-hi en el que calgui.

Créixer també significa invertir a empoderar el capital humà, a facilitar que tothom desenvolupi el seu potencial. Requereix inversió en educació, començant per les edats més primerenques, però també en recerca, en formació continuada, en excel·lència. I vol dir no perdre el jovent quan el tenim format. Retenir i atreure talent és el que definirà els països guanyadors de la dècada vinent, i encara més després de la pandèmia, amb l'efecte teletreball. No podem córrer el risc de perdre una generació. Va passar a Itàlia fa dècades amb un resultat devastador. Perdre talent jove és una espiral diabòlica de la qual un país triga una generació a recuperar-se.

I sabem que és un debat recurrent, però aquí la fiscalitat hi juga un paper fonamental, més del que la Generalitat vol reconèixer. Només us demanem que els experts del Govern analitzin els casos d'altres països europeus, amb governs progressistes, d'esquerres, però que han entès la necessitat d'incentivar l'activitat privada amb una mirada més estratègica. Davant la bomba demogràfica que ens arriba, afegida a la baixa productivitat, el futur de Catalunya depèn de la capacitat d'atreure talent d'alta i mitjana qualificació en quantitats ambicioses. Per aconseguir aquesta fita hem de repensar la nostra fiscalitat. Portugal, amb un govern socialista des de l'any 2015 i amb el suport parlamentari del Partit Comunista, hi ha reeixit, i avui, gràcies a bones polítiques públiques en benefici del conjunt, Lisboa és un competidor molt seriós de Barcelona, i, consegüentment, de Catalunya.

Si fem els deures, enfoquem les prioritats, encerrem en polítiques públiques que incentivin l'activitat privada i ens centrem en la recuperació, l'oportunitat serà extraordinària: a Europa hi ha pocs països amb la capacitat d'atreure els beneficis de la nova economia com Catalunya.

Per il·lustrar l'oportunitat, vull esmentar una dada. La ciutat dels EUA que més ha crescut els últims 10 anys no és ni Washington, ni Nova York ni San Francisco, sinó Austin, la capital de Texas. Una conjunció de bona qualitat de vida, bones universitats i hospitals, habitatge assequible, mà d'obra qualificada abundant, facilitats per instal·lar-s'hi, seguretat ciutadana i una fiscalitat atractiva l'han convertida en la metròpoli de més creixement. I mes creixement, amb bones polítiques públiques, vol dir menys desigualtat.

I tot això ho ha aconseguit sense trencaments, simplement jugant bé les cartes dins d'un país molt policèntric i competitiu. Un altre exemple, que ens és més a prop i que ja hem esmentat, és el de Portugal. President, Catalunya té tot el potencial de ser la regió europea de més creixement si juguem bé les nostres cartes.

Segon, i fonamental, l'eix social. Al Cercle l'eix social ha tingut i té una importància central. Sobre aquest tema no és possible l'engany: o s'atura la

desigualtat o el sistema de democràcia representativa estarà amenaçat pels embats dels populismes de dreta i esquerra.

El repte és com ho fem i quines polítiques hi hem d'aplicar. Perquè no totes les polítiques públiques tenen els efectes desitjats. Dins de l'espectre del pensament econòmic que fa dècades que estudia la desigualtat, al Cercle incidirem en les polítiques ex ante més que en les ex post. En la redistribució, en què es pot fer per resoldre el problema a l'origen. Com diu la professora Mariana Mazzucato, el progressisme ha d'anar més enllà de redistribuir: s'ha de convertir en motor d'innovació. Ja no es tracta només de recaptar impostos i distribuir-los. Les polítiques públiques modernes han de reinventar-se i orientar-se a generar igualtat d'oportunitats i riquesa per distribuir-la després. L'alternativa són sous baixos crònics i risc d'estancament.

Hi ha molts més temes President, però malauradament no tenim temps. Nomes avançar vos que a partir del setembre el Cercle també posarà el focus en el jovent i en la necessitat de potenciar el paper de la dona en l'àmbit laboral.

Vull acabar en l'àmbit internacional, i m'agradaria esmentar Europa. Fins i tot quan a Espanya gairebé no hi apostava ningú, per al Cercle, d'ençà que es va fundar, ha constituït una meta anhelada, un referent segur i un estímul constant. En aquestes jornades

tindrem l'honor de lliurar el primer I Premi Cercle d'Economia a la Construcció Europea a Mario Draghi, cap de govern d'Itàlia i expresident del BCE. És un honor per a aquesta institució que hagi accedit a rebre el premi, divendres, en persona. Catalunya és part d'Europa, n'és una filla. Un repte del vostre govern serà re connectar-nos a Europa, als seus governs i a les seves institucions. La millor manera de fer que Europa i el món ens mirin és fent be la feina.

Vull remarcar la visita amb la qual d'aquí a poques hores ens honorarà Sa Majestat el rei d'Espanya al costat del president de la República de Corea. És la primera visita d'Estat que recalca a Barcelona des de fa molts i molts anys, i agraim al rei d'Espanya i al president de Corea que hagin triat aquestes jornades econòmiques, a Barcelona, a Catalunya, per exposar-nos les seves reflexions. Corea és un model: la seva capacitat per convertir-se en la desena economia del món invertint en educació, indústria, tecnologia i innovació és un exemple del qual tots podem aprendre molt. Esperem que aquesta visita coreana serveixi per relançar inversions industrials a Catalunya després d'alguns tancaments recents.

En definitiva, president, us demanem realisme, pragmatisme, gestió, predictibilitat, credibilitat. No és el moment, entenem, de fites èpiques; és el moment de treballar per un país millor, és el moment de fer país. Això sí, amb ambició. Ambició per ser el millor país

d'Europa. Amb la llei com a marc, la política com a tasca i la paraula com a instrument.

Per tot això us desitgem sort i encerts. I us demanem finalment aprofitar l'energia del sector privat, de la societat civil econòmica aquí avui representada. Energia de gent que vol ajudar i que s'estima molt el país.

President, el Cercle es posa a disposició vostra i del vostre govern per col·laborar amb aquest gran repte que tenim al davant. El repte de la Gran Reconstrucció.

Volem agrair-vos novament l'amabilitat de ser avui amb tots nosaltres. La paraula és vostra.

***

Discurs del sopar inaugural

16 DE JUNY

Su Majestad,
Presidente de la República de Corea,

Señor, vuestra presencia hoy y aquí como rey de España, es decir, como máxima representación del Estado y, por consiguiente, como símbolo de estabilidad institucional, aporta a nuestra Reunión la señal inequívoca del compromiso que todos compartimos de servir al progreso y al bienestar de nuestra sociedad. La pandemia del COVID-19 ha dejado a su paso consecuencias dramáticas que han generado, a su vez, una grave crisis económica y social. El mundo empresarial se siente comprometido con el esfuerzo colectivo de recuperación. A esto responde, en esta ocasión, nuestra Reunión de este año y por ello queremos agradecer especialmente su presencia. Todas las Administraciones están llamadas a colaborar y a cooperar para la superación de esta crisis, y vuestra presencia sólo puede aportarnos la comprensión ante esta necesidad, al simbolizar el compromiso que la más alta representación del Estado recoge de todos nosotros para apoyar e impulsar esta voluntad de aunar esfuerzos por encima de discrepancias que deberían ser puestas al servicio del interés general. Presidente de la República de Corea, Sr. Moon Jae-in.

Estamos muy honrados de contar con su presencia hoy entre nosotros. Barcelona es una ciudad milenaria, pero a su vez una ciudad moderna, la sexta aglomeración urbana de Europa, vibrante e innovadora. Es capital de Catalunya y cocapital de España en muchos ámbitos. Es la capital industrial y exportadora española, pero a su vez la capital del principal centro de emprendimiento español y la tercera ciudad europea elegida para instalar una empresa emergente. Centro asimismo de excelencia en ciencias de la salud y en educación superior, y sede de algunos de los principales centros de investigación y desarrollo de este país, como el supercomputador o el sincrotrón.

Nudo de comunicaciones, con un gran aeropuerto, sexto europeo en el 2019, y que enfoca en los próximos meses un proyecto muy ambicioso de ampliación. Con una oferta de nueve vuelos directos semanales Barcelona-Seúl antes de la pandemia, que esperamos que se reanuden pronto. También con un puerto líder, con lazos estrechos con el puerto de Pusan. Potencia además turística, siendo la ciudad más visitada de España por los turistas internacionales.

Con lazos emocionales con Corea muy importantes. Todos recordamos a nuestro querido alcalde Pascual Maragall recibir la bandera olímpica en Seúl 1988. Barcelona fue capaz de organizar unos fantásticos Juegos en el 1992 después de los no menos fantásticos Juegos de Seúl. Hoy, la ciudad aspira a ser sede

de los Juegos Olímpicos de Invierno de 2030 al tener la cordillera pirenaica a dos escasas horas del mar mediterráneo que hoy nos acoge, siguiendo así el camino ya señalado por Corea tras sus exitosos juegos de invierno de Pionchang 2018.

Presidente, la República de Corea es un ejemplo para todos nosotros. Una de las economías más dinámicas del mundo, con líderes globales en sectores como el automóvil, la bio tech, la telefonía, las telecomunicaciones, el audiovisual, los semiconductores, la cosmética y tantos otros. Y con una atención especial a su sector industrial, que representa el 33 % del PIB coreano. Un ejemplo de buenas políticas públicas, continuadas en el tiempo, pensadas a largo plazo. Políticas que han elevado exponencialmente la productividad de su país para beneficio de todos sus ciudadanos. Un ejemplo de constancia, perseverancia, año tras año, en educación, I+D+I, políticas industriales, seguridad jurídica e incentivos a la actividad económica.

Felicidades, presidente, usted lidera un gran país que he tenido personalmente la suerte de conocer al estudiar un hijo mío un año en la Sogang University en el barrio de Hongdae en Seúl. Y muchas gracias de nuevo por su presencia hoy aquí. En Barcelona compartimos muchos de sus valores. Usted y sus compatriotas coreanos serán siempre muy bienvenidos en esta ciudad.

El mundo empresarial hace suyo el reto de superar la crisis. Una vez más, estaremos en primera fila. Lo haremos con espíritu emprendedor, con asunción de riesgo, con proyectos de largo alcance, apoyando la innovación y el talento, con solidaridad y al servicio de una economía sostenible. **Solo reclamamos, señor, estabilidad política, colaboración institucional, previsibilidad en las decisiones y capacidad y voluntad de acordar y llegar a los grandes pactos que el momento nos exige a todos.** Solo así estaremos, de verdad, trabajando para un futuro de progreso y bienestar.

Aquí en Barcelona, capital de Cataluña, este compromiso se vincula y encuentra arraigo en nuestra larga historia como motor económico de España. **El hecho empresarial constituye uno de los elementos definidores de la identidad colectiva de Cataluña.** Una cultura, una lengua y también un modelo económico construido históricamente desde la libre iniciativa y su apertura al mundo. Y por ello nuestra divisa solo puede ser la de la convivencia, lo único que ampara una economía sostenible. Solo así alcanzaremos el progreso y el bienestar que históricamente hemos definido como nuestra ambición colectiva.

Un anhelo de progreso, una ambición como ciudad que se quiere proyectar al mundo (y hoy es un día formidable para hacerlo ante el presidente de Corea, un país que simboliza muchos de esos valores), que

tiene raíces históricas muy profundas. Señor, el 7 de abril de 1904, Francesc Cambó se dirigió como concejal del Ayuntamiento de Barcelona a su bisabuelo, el rey Alfonso XIII. Extraigo unas palabras de su discurso, que dicen: “Se engañará Su Majestad si creyese que están satisfechas sus aspiraciones (hablando de Barcelona). Barcelona, con ser ciudad grande, quiere serlo mucho más y se siente con fuerza y energías para conseguirlo”. Pues bien, este mensaje, que es de esperanza, sigue siendo vigente 120 años después. Barcelona, con ser grande, ambiciona serlo mucho más.

El Cercle s'enorgulleix d'haver estat en l'inici de la democràcia a Espanya; vam estar presents i compromesos amb la Transició; vam saludar la Constitució del 78 i els seus valors; vam col·laborar amb el repte europeista del país; i sempre, abans i ara, hem defensat un autogovern per Catalunya que doni resposta a les seves ambicions en el marc de la Constitució. Abiertos, también, al cambio, al futuro. Un futuro que aprenda del pasado para avanzar y construir.

La nostra Reunió és una expressió de confiança en el futur, construïda i guanyada des de la voluntat de concòrdia. El món empresarial estarà sempre al costat de la concòrdia. Perquè el progrés que volem ajudar a construir només serà possible des d'un marc convivencial.

Això, en som conscients, voldrà dir un esforç de comprensió, de diàlegs, d'acords, fins i tot de renúncies. Per part del món empresarial estem disposats a recolzar-ho, a ajudar a fer-ho possible. I és davant del Rei, el més Alt Representant de l'Estat, que ho volem dir per posar-vos com a testimoni solemne d'aquesta voluntat i d'aquest compromís.

Moltes gràcies. Muchas gracias.

***

Discurs de cloenda

18 DE JUNY

Con este acto concluimos las Jornadas del Cercle d'Economia, a la espera de la entrega del 1.er Premio Cercle d'Economia a la Construcción Europea a Mario Draghi.

Muchas gracias, presidente, por tu presencia, en especial por seguir la tradición de asistir al acto de clausura de las jornadas del Cercle. Te estamos muy agradecidos.

No se tiene con frecuencia la oportunidad de dirigirse a quien, como presidente del Gobierno, ejerce las máximas funciones y asume en consecuencia las máximas responsabilidades del poder ejecutivo. Permítame, por tanto, que vaya al grano y divida mi exposición en dos apartados. Uno, inicial, para decirte muy brevemente en que hemos trabajado aquí durante los dos últimos días y exponerte las percepciones, esperanzas y temores de los empresarios catalanes, ceñidas estrictamente al ámbito económico y financiero como marco de sus iniciativas empresariales. Y un segundo apartado para compartir contigo algunas consideraciones sobre la situación general del país, que incide inevitablemente en su buena o mala salud económica.

Entro en el brevísimo inventario de lo que hemos hecho durante las dos jornadas precedentes con una observación previa. El Cercle surgió hace algo más de medio siglo, en plena dictadura, siendo –a decir de algunos historiadores– la única institución que se pronunciaba públicamente sobre unos temas y en unos términos que estaban vedados a las demás instituciones más o menos análogas. Así, defendió desde su nacimiento a Europa como marco democrático de libertades y el libre mercado como óptima fórmula de elección de objetivos y de asignación de recursos. Un talante liberal compatible con una atenta sensibilidad social, como lo prueba el hecho de que fue el Cercle, a comienzos de los años sesenta, el primer foro catalán y posiblemente español en el que se defendió la necesidad de la negociación colectiva con Comisiones Obreras. Este espíritu, que constituye el máspreciado capital del Cercle, ha seguido vigente durante toda su singladura, celosamente preservado por las sucesivas Juntas Directivas, y es el mismo con el que hoy hablamos desde esta tribuna.

Presidente, como has visto en el video, por esta tribuna han pasado estos días los principales actores económicos, políticos y sociales del país. No resaltaré todos los asistentes, pero sí quiero poner en valor la presencia, por primera vez en unas jornadas del Cercle, de Su Majestad Felipe VI, así como la visita de dos jefes de estado o gobierno como son el presidente de la República de Corea y el primer ministro

italiano, Mario Draghi, que nos honrará con su visita en unos minutos. Y también la inauguración, como ya es tradicional en este foro, por parte del presidente de la Generalitat, en el que fue el primer discurso en el ámbito económico que daba desde su toma de posesión.

Como es imposible resumirte todas las ponencias, permíteme que te señale solo cuatro conclusiones que los socios del Cercle hemos sacado de estos días de debate y reflexión.

1. En el Cercle no somos autocomplacientes. Somos exigentes con nosotros mismos y con nuestras administraciones. Pero creo no faltar a la verdad si señalo que salimos de estas jornadas más optimistas de lo que entramos. Se ha respirado un ambiente de recuperación, de reconstrucción, de optimismo. Un punto y aparte. Hemos pulsado muchas ganas de sacar esto adelante, y una sensación unánime de que los fondos Next Generation ofrecen a España una oportunidad única que no podemos desaprovechar.
2. La segunda conclusión es que España tiene una oportunidad extraordinaria, como digo, pero necesita poner las luces largas y mirar a largo plazo. Nada se conseguirá cambiando las políticas públicas cada cuatro años. Los mejores países son los que se asientan sobre unas instituciones y bases sólidas e inamovibles gobierne

- quien gobierne. España necesita, por lo tanto, consensos, pactos. En este sentido, hemos constatado en varias ponencias que España lleva arrastrando algunos problemas estructurales desde hace treinta años, gobierne el PSOE o el PP.
3. La tercera conclusión es que debemos prestar mayor atención a nuestra economía productiva, a nuestros autónomos, pymes y grandes empresas. También a nuestros emprendedores, que anhelan la ley de emprendimiento que haga de España de verdad una “start-up nation”. Y una fiscalidad inteligente. Que sea progresiva, sin duda, que sea suficiente para abordar las necesidades de nuestro estado del bienestar, sin duda. Pero que tenga la inteligencia estratégica para atraer talento hacia España, algo que nuestro país vecino, con un gobierno de izquierdas, ha entendido perfectamente. Portugal ha salido en varios paneles como ejemplo de país que está entendiendo mejor que España qué se debe hacer en un mundo pospandemia para atraer talento. Lisboa en este momento es un fuerte competidor de Madrid y Barcelona. Apelamos a tu gobierno, presidente, a adoptar políticas decididas en este asunto. En la nueva época pospandemia, y más ante la bomba demográfica que tenemos por delante, el futuro, como digo, será el de aquellos países que sepan atraer talento. Y hoy España no cuenta con las herramientas adecuadas para ello.

4. La cuarta y última conclusión es que hay otra manera de entender España desde la defensa de su diversidad y su complejidad. Y repito unas palabras ya dichas el miércoles ante el presidente de la Generalitat. El Cercle apoya una España menos radial, más alemana que francesa, donde se repartan mejor los beneficios de la centralidad, donde todas las regiones se puedan desarrollar plenamente. No pensando solo en Cataluña, sino precisamente en el conjunto de España.

Podría quedarme aquí, poniendo fin a mi intervención. Quizá sería lo prudente. Pero, si lo hiciera, faltaría a la verdad y sería desleal, porque contribuiría a ocultar una parte de la realidad. Lo cierto es que la situación política constituye hoy una de las mayores preocupaciones que planean sobre el mundo económico.

De los cuatro grandes problemas que España tenía planteados a comienzos del siglo XX –el agrario, el militar, el religioso y el catalán– solo subsiste en la actualidad el catalán. Los otros tres o se han resuelto o se han desvanecido. Pero el problema catalán no solo subsiste, sino que ya no es solo el problema catalán, sino que ha cobrado su auténtica dimensión y ha pasado a ser claramente **el problema español de la estructura territorial del Estado**, es decir, del reparto del poder en una estructura federal que constituya una respuesta políticamente inteligente

a la dialéctica centro-periferia. Un problema arduo porque conlleva todas las dificultades que siempre acarrea el reparto de cuotas de poder. De hecho, si bien se piensa, es el problema que ha emponzoñado más la vida pública española en los últimos tiempos. No es de extrañar, porque se trata de una cuestión que hunde sus raíces en la historia y endurece sus aristas a medida que el tiempo pasa.

Sobre esta base, y a modo de resumen de la posición del Cercle en este momento trascendente, permíteme, presidente, que la precise en un decálogo de ideas fuerza.

1. El problema catalán no es tal, sino el **problema español** de la estructura territorial del Estado, es decir, del reparto del poder y de los recursos. Este problema español constituye, por tanto, el **problema político** por antonomasia, que -como dijo Azaña hace ya tantos años- solo puede ser afrontado como tal problema político.
2. La solución a este problema solo puede alcanzarse con **la ley como marco, la política como tarea y la palabra como instrumento**. Sin el espejismo de una unilateralidad imposible. Sin la falsa salida de una judicialización elusiva. Y sin desplazar a la calle lo que debe ser tratado en las instituciones y dentro del marco acordado, en su caso, por estas.
3. Habrá que tener muy presente, al tiempo de diseñar la respuesta a este problema político, un factor de creciente importancia: **la dialéctica centro-periferia**, que ha venido para quedarse y sin cuya justa evaluación nada será posible.
4. Aunque es razonable pensar que una respuesta completa al problema pasaría por un desarrollo en clave federal del actual Estado Autonómico, lo que exigiría a su vez una reforma de la Constitución, debe concluirse que, habida cuenta de las dificultades y demoras que esta reforma conllevaría, parece preferible abordar los cambios inaplazables mediante **reformas estatutarias y de la LOFCA**.
5. Un empeño de esta envergadura exige que no exista un grave motivo de enfrentamiento en el seno de la sociedad concernida, lo que justifica -por ejemplo- **la necesidad de otorgar aquellas medidas de gracia que, siempre amparadas por nuestro ordenamiento jurídico -y los indultos lo son-, contribuyan a la paz civil**.
6. Hemos sido los primeros, este miércoles, en manifestarnos a favor de los indultos, pero no somos ingenuos: los indultos no serán la solución. Sin embargo, sí son un paso. Ha habido pasos importantes estas últimas semanas, el último aquí mismo hace dos días ante la más alta jefatura del Estado. Ninguno es determinante, pero para llegar a buen puerto cada paso cuenta.

7. En toda negociación hay que tener claro que el primer requisito para alcanzar un acuerdo es **ser muy consciente de aquello sobre lo que la otra parte no cederá jamás**; y, en segundo lugar, saber también con exactitud aquello sobre lo que uno tampoco está dispuesto a ceder en ningún caso. La negociación debe centrarse en el amplio campo que se abre entre ambos territorios excluidos.
8. **El acuerdo solo será posible si ambas partes transigen**, es decir, si se pacta una transacción con cesiones recíprocas.
9. **No habrá transacción posible si la división anida en una o ambas partes.**
10. **Hay una alternativa a la falta de acuerdo: una larga etapa en la que se acentúe en Cataluña la fractura social, la impotencia política y la decadencia económica.** Nadie se merece este destino, ni España ni Cataluña, ni los españoles ni los catalanes.

Termino ya con un doble mensaje.

Primero. El Cercle seguirá fiel a su historia y siempre estará a favor de la centralidad, el diálogo y la concordia. Así se lo manifestamos el miércoles en esta misma sala al presidente de la Generalitat y,

unas horas más tarde, a Su Majestad el Rey. En este menester, presidente, el gobierno de España siempre nos tendrá a su lado.

Segundo y final. Presidente, somos conscientes de que estás asumiendo riesgos de gran calado. Por ello, nuestro apoyo al difícil camino emprendido por tu Gobierno. Tu éxito en esta tarea será el éxito de todos.

Muchas gracias.

***

Discurs del “Premi a la Construcció Europea”

18 DE JUNY

Dear president of the Consiglio dei Ministri der la Repubblica Italiana, Professor Mario Draghi, dear President of the Spanish Government, Mr. Pedro Sánchez.

Welcome to Barcelona, we are very honored by your presence here with us today. It is the second time a head of state or foreign prime minister attends this conference, just two days after having had the honor of receiving the President of South Korea alongside His Majesty the King of Spain. This shows that things are gradually coming back to normal, and that Barcelona has regained its international appeal. Thank you for being here.

Let me brief you on Cercle d'Economia and who we are. We are an economic think tank born in 1958. Spain was then living under the darkness of both a political dictatorship and an economic autarchy. At the time, a small group of economists, professors and businessmen from Barcelona decided it was time to do something. To act by opening the windows and allowing European fresh air to enter Spain through this land, Catalonia.

The three founding pillars of the organization were (i) defense of democracy, (ii) defense of an open economy and (iii) integration into the European Union. We

have, since then, been loyal to these founding principles, always defending what is today known as a liberal democracy. A key date in our history was July 14th, 1972. That day the institution signed a formal request for the integration of Spain in the European Economic Community, today the European Union. At present, 50 years later, it seems easy, natural. But far from it. Spain, in 1972, was still living under a dictatorship. And the first requests for openness came from Barcelona and specifically from this institution. We have been and we are, using your own words, strongly pro-European and Atlanticists.

Another two key differentiations of Cercle d'Economia: (i) we look long term and (ii) we only defend common interests, not particular interests of any given association (as valid as they may be). This gives us extra legitimacy in defending public policies, but also a huge responsibility.

And this movement came from this city, Mr. Draghi, from Barcelona. A city with more than a thousand years of history. A city that has always been at the edge of new trends, a city that breaths innovation. A leader in Spain in industry, health, life sciences, technology, entrepreneurship, higher education, and many others. A place to live, like many of your Italian compatriots have found. And a city that is a bit Italian, as Marta Gaia described before.

But, also, a city that over these past 4 years has suffered a tremendous stress test, borrowing words from your esteemed European Central Bank. The terrorist attacks in Las Ramblas in August 2017 were followed by instability derived from the still unresolved relationship between Catalonia and Spain. And then some very difficult last 18 months, where the city has had to confront a terrible and challenging global pandemic that has affected us all. But we are a hardworking, resilient society, and we are getting back on our feet again.

During these years, and especially these past months during the pandemic, Mr. Draghi, certain anti-European voices have been raised in Spain. And despite being few, light voices, not mainstream, non-core, this institution decided back in 2020 not to be complacent and adopt a leadership position in defense of our European values. This is the genesis of this award. A recognition to Europe, to its values, given to the people that have made, and continue to make, the European construction possible.

Of course, Europe needs to improve, to react. We are falling behind in sectors that are defining the XXI century. Out of the world's 20 most valuable technology companies, for example, only 3 are European. We have homework to do, for sure. But we believe that we need to think and act as we take pride in being part of a privileged region in the world, one that puts the individual, the human being, at the center of its policies. Not the

market, not the government (like other political and economic superpowers) but the individual.

For all these reasons, we decided to launch this “I Award Cercle d’Economia for European Construction”, which we are honored to give to you today at this event. And we do it in our city, Barcelona, which is back and investing heavily on precisely those sectors identified by Europe that will shape the future of next generations.

The award, Mr. Draghi, will be delivered on an annual basis, at this event. It is given by a jury formed by members of our institution as well as external members, including the advice of Cidob, the Barcelona Centre for International Affairs, to whom I wish to extend my gratitude. Your figure received unanimous praise. The award is given by your decisive action in favor of the Euro. Those already famous words said in London in July 2012. The catch phrase “whatever it takes”. Those three simple words, in the context of the debt crisis, expressed a strong commitment to Europe and the euro area. Today, nine years later, the Next Generation Fund drinks from those waters.

But please let me also mention that at Cercle d’Economia we are impressed by your first months in office at Palazzo Chigi. You are an example that a Southern European country can also be a model for Europe. Europe needs your reforms to succeed. Reforms in public

administration, judiciary, education systems. Focus on digitalization, innovation, and renewable energy. Focus on the long term since, as your government has very well stated, the innovation cycles need a minimum of 15 years. Reforms needed in Italy but also in Spain, as we had the chance to discuss with President Mr. Sánchez just a few minutes ago on this same floor. Thank you again for your leadership.

And I finish. As mentioned, our commitment to Europe is very old and established within our institution. But from this house we also like to remind our guests something that the great Italian journalist Mr. Indro Montanelli stated in his memoirs to the also journalist Tiziana Abate. He said that Italy, and we extend this advice to Spain and Catalonia, cannot always hide its own problems under the protective arms of Europe, since each individual nation should at the same time confront its own challenges. Also, in this regard you are showing us the way Mr. Draghi.

Thank you so much for been here with us.

***

